ပုဒ္ဓ သာသနံ ၶိရံတိင်ၶတု

ၸုမ်းသံယသမဂ္ဂ ဝိင်းၵိင်းတုင်ပိင်ၵွင်ယွႁ်မႃး

ပပ်ႇထမ်,မၸၢၵ်ႈၵျႃ,လင်,ၵႃ,တႃး

ပီသႃ,သၼႄ,

၂၅၄၁

ပီတႆး

2O8Λ

ၶေႃႈသင်ႇ

ၵၢပ်ႈပၼ်မိူဝ်ႈလီဝ် ႁူၼ်းလိူဝ်းၵၢၼ်ၶေပေႃႉယမ်ပုတ်ႉထသႃႇသၶႄႇ ႁူႈမိူင်းမိူင်း ၶဝ်ၵႂၼ်ၵၼ်ႁႄႉလွတ်ႈထမ်ႇမလၢၵ်ႈၵျႃႇၵၼ်ယူႇယဝ်ႉ။

ၸွပ်ႈၵႂၼ်ၵၼ်ႁႄႉထမ်ႇမလၢၵ်ႈၵျႃႇ ပေႉႁူၼ်ႈႁိူင်းမူၼ်ႈမိူင်းယူႇဝႉ ႁူႈတီႈႁူႈတၢင်းလေႈ လင်ႈသမ်ႉၵႂၼ်ၵၼ်ယုၵ်ႉယွင်ႈၵၢဝ်ဝၼ်း လိူၼ်ပီႊတ်ႇ မူၼ်း(ၶဝ်ႈဝႃႇ) ၼၼ်ႉ ၵိၵ်းပီၼ်ဝၼ်း ထမ်ႇမလၢၵ်ႈၵျႃႇမႃးယူႇယဝ်ႉ။

ၸွပ်ႈပိူဝ်ႈလိူဝ်းလုမ်းႁုၵ်ႉၽႄႇသႃႇသႃႇသၶႄႇ လိၵ်ႈလၢႆးၽူႈႁူၼ်းလီ ႁဝ်းၶဝ် ၵႂၼ်ၵၼ်ၶဝ်ႈလႆႈပၼ်ႁိူင်းတၢၼ်းႁႄႉ လွတ်ႈၽွတ်ႈပီၼ်မူႇပီၼ်ၽႃႇ လုမ်းထမ်ႇမလၢၵ်ႈၵျႃႇၼမ်တွၼ်းလိူဝ်သေၵဝ်ႇလေႈ လင်ႇလႆႈၶတ်းလႆႈၼိၼ်း မေးတၢမ်ႈသေ ပေႃႉၵွၵ်ႇပီၼ်ပုၼ်ႉမႃး ထိုင်ႈၼႆႉယဝ်ႉ။

ပုၼ်ႉၽိုၼ်ၼႆႉ တေပီၼ်လွင်ႈတၢင်းႁမ်ႉထၢမ် တႃႇၸွႆႈႁူႉလၵ်း လၵ်းလီ လူလၢႆႈလွင်ႈပုတ်ႉထၽႄႇသႃႇၽိုင်ႈငေႈလိၵ်ႈလၢႆး ႁဝ်းႁႃႇယူႇၼႃၼၼ်ႉ ယုမ်ႇ ယမ်ဝႉၼင်ႇၼႃယူႇယဝ်ႉ။

မူလုမ်း
သင်ႇၶႃႇသမ်ႇၵျဵၵ်ႉၵသင်ႇၶႃႇတဝ်း
ဝိင်းၵိင်းတုင်
မိူင်းတဝ်းပွတ်းၵွၵ်ႇ

လမ်းၶၼ်း

လိၵ်ႈႁွၵ်ၶေႃ

1. ၵႂၢမ်းပူ,လေႃ,ရတၼေႃ,သၢမ်လၵ်ႈ	1
2. ၵႂၢမ်းၵၼ်,တေႃးရတၼေႃ,သၢမ်လၵ်ႈ	1
3. ၵႂၢမ်းၶၢမ်,သိၼ်သီလ (ပႃ,လီၸေတေႃး)	2
4. ၵႂၢမ်းပၢင်းၽီမႃးထွမ်,တြႃး	3
5. ၵႂၢမ်းယွင်ႈသႂ်ငဝ်းၽြႃးပီၼ်လၵ်ႈ	4
6. ၵႂၢမ်းယွင်ႈႁုင်,ၽြႃးပီၼ်လၵ်ႈ ၵဝ်ႈပိုင်	6
7. ၵႂၢမ်းသူင်,မ်တ်ႉတႃ,	8
8. ၵႂၢမ်းမုၼ်းတြႃးလၵ်ႈ ထမ်,မႃလၢၵ်ႈၵျႃ,	10
9. ၵႂၢမ်းသူင်,ၽီၶိုၼ်းမိူဝ်း	22
10. ပိတ်ႈလေး ၂၄ သၢဝ်းသီ,	23
11. ထမ်,မလၢၵ်ႈၵျႃ, ပႃ,လီလၵ်ႈ	23
12. ၵႂၢမ်းယွၼ်းထွမ်,တြႃး ပုၵ်ႈ (1)	34
13. ၵႂၢမ်းယွၼ်းထွမ်,တြႃး ပုၵ်ႈ (2)	36
14. ၵႂၢမ်းယွၼ်းထွမ်,တြႃး ပုၵ်ႈ (3)	37

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ

၁။ ၸၢမ်းပူႇလေႃႇ ရတၼႄႇ

ဗုဒ္ဓပူဇေမိ - ဓမ္မပူဇေမိ - သံဃံပူဇေမိ။

ဗုဒ္ဓ - မီးႁင်ႇမုၼ်ၵဝ်ႈပႃး တီႈၽြႃးပီၼ်လဝ်ႈႁဝ်းၶၶေႉ၊ ပူဇေမိ – ၶႃႈႁဝ်း ပူႇလေႃႇ ၶုပ်ႉၵၢၼ်းဝႆႈဝၢၼ်းတီႈၶႃႈၵေႃႈ။

ဓမ္မ - မီးႁင်ႇမုၼ်ႁူၵ်းပႃး တီႈတြႃးတူဝ်ၶမ်းလဝ်ႈႁဝ်းၶၶေႉ၊ ပူဇေမိ – ၶႃႈႁဝ်းပူႇလေႃႇ ၶုပ်ႉၵၢၼ်းဝႆႈဝၢၼ်းတီႈၶႃႈၵေႃႈ။

သံဃံ - မီးႁင်ႇမုၼ်ၵဝ်ႈပႃး တီႈဝၢႆးသင်ႇၶႃႇၶဝ်လဝ်ႈၶၶေႉ၊ ပူဇေမိ – ၶႃႈႁဝ်း ပူႇလေႃႇ ၶုပ်ႉၵၢၼ်းဝႆႈဝၢၼ်းတီႈၶႃႈၵေႃႈ။ ။

၂။ ၸၢမ်းၵၢၼ်ႇတေႃး ရတၼႄႇသၢမ်လဝ်ႈ

ၵေႃးၵႃႇသ– ၵေႃးၵႃႇသ– ၵေႃးၵႃႇသ– သၢမ်ၵမ်း ယွင်ႈၵိဝ်းလမ်းတၢင်ႇ ၵဝ်ႈ၊ ၵွၼ်တၢင်းဝႆႈၽြႃး– တြႃး– သင်ႇၶႃႇ၊ ႁူမ်ႈပႃး ပေႃႈမေႈလဝ်ႈၼၢႆးႁူး ၶူးသွၼ်ၸဝ်ႇ၊ ၵႃႈထမ်ႇပဵတ်ႈတၢင်းလူင်၊ ယွၼ်းပူတ်းပူင်ပွႆႇၼႄႈ ၶႃႈလင်ႇၶုပ်ႉမူပ်ႇ ဝႆႈသၢမ်ထႃႈလီငၢမ်း၊ ၼင်ႇၵၢၼ်ၵၢၼ်ႁိုဝ်းႁၢင်ႈၶႃႈ လႆႈဝႆႈပူႇလေႃႇၵၢၼ်တေႃး လူဝ်းၼႆႉ ႁႂ်ႈလႆႈလွတ်ႈသၢင်းၵၢင်းသေ ၸေးၸေ ၵုပတ်ႉတဝတင်းသဵင်ႈ ႁႂ်ႈလႆႈႁွတ်ႈထိုင်ဝဵင်းတႅင်ႈၶေႇမႃၼ်ႇၼိၵ်ႉပၢၼ်ႇ တီႈၵတ်းယဵၼ်သေၵမ်းတီႈၶႃႈ ၵေႃႈ။

၃။ ၶၢမ်းခၢမ်,သိၼ်သီ,လ

အပႆံဘၼ္တေ - တူဝ်ၶႃ;ဝႆ;လဝ်;ၵထမ်,လဝ်;ညြႃ,ၼူးဝႃး၊ တိသရၼၼ-သရၶရိုင်, သၢမ်ပိုင်မီးၼၼ်းယိုၲ,ၶမ်ပွႃးမျၢတ်;ထွတ်;၊ သပႃပၶသီလံ -ၵိုၵ်းတင်းသိၼ်သိင်ႁႃ;ငႃးပႃးပၶ်,လသီ,လႃ,၊ ၶမ္မယာစာမိ - ယွၼ်းလႆ;ႁၢပ်ႇၶၢမ်,ၵျၢင်ႇၶိုင်;မျၢတ်; သိလ်;လႃ,မုၶ်ၵရျူဝ်းမီး၊ အနုၵ္ဂပႆံကတွာ - ၶ်ၶ်းတေႃ;သင်,ၶႃ,ညြႃလဝ်;ႁဝ်း ယွင်;မ်တ်းတႃ,ၵ်တ်းပ်ၶ်၊ သီလံဒေထ မေဘၼ္တေ-ဝၢင်းပၶ်သိၼ်သိင်ငႃးပႃး ၵိုင်,ၵတ်းယီၶ်ယႃ,ၵၢတ်;၊ တူဝ်ၶႃ;ယွၼ်းၶၢမ်,သိၼ်ၵရျူဝ်းမျၢတ်;ၶႃ;ၼောႃ;။

၂။ ဒုတိယမ္ပိ - တူၼ်;ထိုင်မႃးသွင်ထႃ,၊ အပႆံဘၼ္တေ (လ) ၵရျူဝ်းမျၢတ်;ၶႃးၼောႃ;။

၃။ တတိယမ္ပိ - ထူၼ်;ထိုင်မႃးသၢမ်ထႃ,၊ အပႆံဘၼ္တေ (လ) ၵရျူဝ်းမျၢတ်;ၶႃ;ၼောႃ;။

[အာမ ဘၼ္တေ - ၼောႃ;ၶႃ;လဝ်;]

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသ - လဝ်;ၵၶ်ႁူႁၶ်ၵဝ်ႁၢင်းႁုလ်း လွင်;တြႃးသိလ်;ၵႃ,၊ အရပႃကော - လဝ်;ၼူ;ၵျၢင်ႇၵႆံၵိလေ,သႃ,လမ်ဝဝ်း၊ တသ ဘဂဝတော -ၵဝ်;ၼူ;ၼၼ်းတ်မ်ႁူၵ်းယိုင်; မျၢတ်;တွၼ်းၶ‌ေႃ,ၶမ်းၽြႃး၊ နမော - တူဝ်ၶႃ;ၶပ်ႇယမ်ၵွမ်းၵိုင်းမုပ်, သၢမ်ၶႃ;ဝႆ;ၵဝ်;ၶႃ;ၼောႃ;။

(ၵ) ဗုဒ္ဓ - တမ်;တိ;ၶမ်းလိင် သိင်လၢဝ်မျၢတ်;ၽြႃးပုၵ်ႇထႃ,၊ သရၼံ -ပ်ၶ်တီ;တူဝ်ၶႃ;ၶပ်ႇယမ်ပိုင်;ၶုဝ်,ယႃ,ဝၶ်းခိုၶ်း၊ ဂစ္ဆာမိ - ၶႃ;မႃးၵုဝ်းၶိုၢ,ပိုင်;ၵိင်တိုၶ်းၵမ်,ၼႃ;ၶႃ;ၼောႃ;။

(ၶ) ၶမ္မ - တမ်,တိ;ၶမ်းလိင်သိင်လၢဝ်ၵျေႃးမႃးမျၢတ်;တြႃးထမ်,မႃ, ...

(င) သံယံ - သမ်ႇမုတိငလႄးၵရိယႃႇမီးမႃး ႁူမ်ႈႁွမ်းပႃးသင်ႇၶႃႇ ...
(ၸ) ဒုတိယမ္ပိ - ထူၼ်ႈထိုင်မႃးသွင်ထႃႇ၊ ဗုဒ္ဓ၊ ဓမ္မ၊ သံယံ၊ (လ) ၶႃႈၵေႃႈ။
(သ) တတိယမ္ပိ - ထူၼ်ႈထိုင်မႃးသမ်ထႃႇ၊ ဗုဒ္ဓ၊ ဓမ္မ၊ သံယံ၊ (လ) ၶႃႈ ၵေႃႈ။

[အာမ ဘန္တေ - ၵေႃႈၶႃႈလဝ်ႈ]

၁။ ပါဏာတိပါတာ - လွင်ႈပေႃႉၶႃၵ်ႈၵသႃၵ်ႈပိူၼ်ႈသတ်းဝႆၢးတႆၢၸူႉ၊ ဝေရမဏာ - တူဝ်ၶႃႈဝေႈပိူင်ႈယဝ့်မၢၼ်ႇယႃႇလီငၢမ်း၊ သိက္ခာပဒံ - တီႈသိၵ်ႈၶႃႇ ပၵ်ႈလဝ်ႈၸေႃးထႃးဝၢင်းပၼ်၊ သမာဒိယာမိ -တူဝ်ၶႃႈတိုဝ်းၵမ်ႁၢင်းထမ်း ၵမ်ႇပၼ်လၼ်သွၼ်ႇႁႅင်ႈၶႃႈၵေႃႈ။
၂။ အဒိန္နာဒါန - လွင်ႈလၵ်ႉၵဝ်ၶူဝ်းလီၼ်းပိူၼ်ႈၸူႉ။ (လ) သွၼ်ႇႁႅင်ႈၶႃႈ ၵေႃႈ။
၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ - လွင်ႈႁူတ်ႉလုၵ်ႈၵိမ်မေးပိူၼ်ႈၽၼ်းၶိၼ်းၶိင်ႇၶႃႇ(လ)
၄။ မုသာဝါဒါ - လွင်ႈပိတ်ႉလိၼ်ၵဝ်းမႃး ၼိူင်ႈတြႃးမိလ့်သႃႇ (လ)
၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ - လွင်ႈသူႇယႃႈလမ်ၽိၼ်ႇမဝ်းၶၼ်းၵိၵ်းပႃး လွင်ႈၵိၼ်လဝ်ႈမေႃးပၼ်းသူႇၵျႃႇ (လ)

[အာမ ဘန္တေ - ၵေႃႈၶႃႈလဝ်ႈ]

၄။ **ၸၢမ်းပၢင်းၽီမႃးထွမ်ႇတြႃး**

သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု ၊ အတြာဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာ။
သဒ္ဓမ္မံ မုနိရာဇဿ ၊ သုဏန္တု သဂ္ဂမောက္ခဒံ။
(ဓမ္မာဿ ဝနကာလော အယံ ဘဒ္ဒန္တာ)၃

သမန္တာ - သီလိူင်,ပဵတ်,ပျႃ; သီၶေႃႈပဵတ်,ၽႅဝ်, လပ်းၵႂ်,ၶူ,ႁူႈတီႈႁူႈ တၢင်းတင်းသိူင်ႈၼေႈ၊ စက္ကဝါဠေသု - မိုၶ်,လုၵ်ႈၵၢၶ်,ၶူ, လၵ်ႈၵျ,ဝလျ, ၶုင်းလျ,တိၶ်တ်ႈၶ်၊ ဒေဝတာ - မိုၶ်,သ်ၶ်ၶမ်ၶေ, ၵျႈပီၶ်သမ်,မျ, ၽီတေ,ဝျ,ၶဝ်တင်းသိူင်ႈလမ်ႇ၊ အတြာ ဂစ္ဆန္ဒ - ၵႂၶ်ဂၶ်ၶျူႁွတ်ႈၽဝ်မျး တီႈတၶ်းၵိူင်း ၵျေးထမ်,မလၢၵ်ႈၵျ,တေသၶေ, မျၢတ်ႈၵၢးမုၶ်ၶမ်းၽြေးပီၶ် လဝ်ႈၶ် သေၵမ်းတီႈတျ့ၶေး။

ဘဒ္ဒန္တာ - မိုၶ်,သ်ၶ်ၶမ်ၶေ, ၵျႈပီၶ်သမ်,မျ, ၽီတေ,ဝျ,ၶဝ်သိူင်ႈ ၵိုလ်း၊ အယံ - ၽွင်းယၢမ်းၶိုင်,ၶျ, ၵျ,လသမယျ,မိူဝ်ႈလီဝ်ၶ်၊ ဓမ္မသာဝန ကာလော - မ်ၶ်ႈမိူဝ်ႈတေထွမ်,ငိၶ်းတြေးထမ်,မလၢၵ်ႈၵျ, တေသၶေ,မျၢတ်ႈ ၵၢး မုၶ်ၶမ်းၽြေးပီၶ်လဝ်ႈၵဝ်းယဝ်ႈ၊ မုနိရာဇသ - ၵၶ်ပီၶ် ငဝ်ႈမုၶ်ၵျႈ ပျးၽြေးပီၶ်လဝ်ႈၵဝ်းယဝ်ႈ၊ သဂ္ဂမောက္ခဒံ - ႁုၶ်းၽီၶိပ်ႇပၢၶ်, သၢမ်တၢၶ်, ၶျၢမ်းသျ,ၶင်,ၵျႈလူဝ်,ယျ, လၢင်ႈပၶ်ႁူႈတီမ်ႈထုၶ်ႈၶ်ၼေႈ၊ သဒ္ဒမ္မံ - လဝ်ႈသူ,တေျ,ၵွင်းတၢင်းလႂ် မႂ်လိုၶ်တ်ႈသၢၵ်ႈ တီႈထမ်းလၢၵ်ႈတေသၶေ, မျၢတ်ႈမုၶ်ၶမ်းလဝ်ႈၵဝ်းၶၶ်၊ သုဏာန္တု - ဝုလိုပီ,တိသိူဝ်းသျ,လေ,တၶေ, ၽိူၵ်,လိၶ်ႈၶၢဝ်သ်သေၼေႈ ထွမ်ငိၶ်းတွင်းၵဝ် ႁူႈပေးလုမ်,ႁူႈတီမ်တၶ်း သိူဝ်ႈၽိုၵ်ႉင်းမၶ်းသေၵမ်းလူလ်းတျ့ၶေႈ။

၅။ ၶူၢမ်းယွင်ႈသႂ်ငဝ်း ၽြေးပီၶ်လဝ်ႈ

နီလာ နီလာ နိစ္ဆာရန္တိ ၊ ပီတာ ပီတာစ ရံသိယော။
လောဟိတာ လောဟိတာစသာ ၊ ဩဒါတော ဒါတရံသိယော။
တမှာ တမှာစ ပဋိဋ္ဌါ ၊ ပဘာသန္တိ ယာသဿရာ။
ဗုဒ္ဓါ ဆဗ္ဗ ရံသေဝံ ၊ ပတိဋ္ဌ ဟန္တု မေသိရေ။

ပဋ္ဌာန် သမ္ဗသန္တသ - ပေႃးဝႃ;ခမ်းလဝ်;ကာဝ်ယာခ်, ယက့်လီခ်;လံ;
ၵ်ခ်ပွင်,ပတ်;ထၢခ်းပိုင်ပိုလ့်လေးသၢခ်း၊ ၁။ နီလာ - ရူ;တီ;ခူခ်ရူဝ်လၢဝ်ႁူ,
တီ;တူဝ်လဝ်;လမ်သွမ်,တင်းလူင်၊ နီလာ - ငဝ်းတူဝ်လမ်ခ်ီဝ် မိုခ်ပိဝ်ရူခ်း
ခွခ်းသွမ်,သီသူဝ်းသွမ်,တ်မ်;၊ နိဿရန္တိ - တွခ်းလိုဝ်သႆလိုခ်သႆဝခ်း ႁူခ်း
ငဝ်းၵႃ;တၢင်းလူင်ရိုဝ်;ႁူ,၊ ငဝ်းလဝ်;မၢပ်;ထွင်, တမ်ပွင်,ပူခ့်ပိုခ်;သီင်;သၢခ်း
သႃ,လီၵၢမ်း။ ၂။ ပီတ၁ - ၵႃ;တီ;ခင်ရျေႃ,ခိုဝ့်လိုင်ရိုဝ်;ဝံ့ ရူ;တီ;ၵ်ခ်သႃ,
တင်းတူဝ်၊ ပီတာစ ရံသိယော - ငဝ်းလိုင်မိုခ်ခမ်း လမ်းလူလ်းထွင်,ခိုဝ်ရူဝ်
လုၵ့်ရိုဝ်;၊ နိဿရန္တိ - တွခ်းလိုဝ်သႆလိုခ်သႆဝခ်း ႁူခ်းငဝ်းလုၵ့်လွမ်းတူဝ်ရိုဝ်;
ဧၾ,၊ ငဝ်းလဝ်;မၢပ်;ထွင်,တမ်ပွင်ပူခ့်ပိုခ်;သီင်; လ်င်းဧလ,ဝိုဝ်မိုင်း။ ၃။
လောဟိ တာ - ၵႃ;တီ;ရိုၵ်,လိခ့်ၾေႃ,တိခ်ၾေႃ,မိုဝ်း လဝ်;လ်င်းဧၵ,တၢင်းလႆ၊
လောဟိတာ စာဘာ - ငဝ်းလဝ်;လ်င်လီ လွင်းရွင်း ၵိဝ်းယွင်းထွင်,ပီခ်သႆရိုဝ်;
လိုခ်;၊ နိဿရန္တိ - တွခ်းလိုဝ်သႆလိုခ်သႆဝခ်း ႁူခ်းငဝ်းပိုခ်;တၢင်းလႆရိုဝ်;
ၵွၵ်,၊ ငဝ်းလဝ်;မၢပ်;ထွင်, တမ်,ပွင်,ပူခ့်ပိုခ်;သီင်; သုတ်းခွၢင်,လႆတၢင်း။
၄။ ဩဒါတာ - ၵႃ;တီ;လုပ်,ခ်ီဝ်;လၢဝ်ႁူ, တီ;ၾိုၵ်,လိုခ်;ခူခ်ရွၵ်,ခိုဝ်ပႃ၊
ဩဒါတရံသိယော - ငဝ်းလဝ်;ခၢဝ်လီၾူလ်း ၾူလ်း လီတူလ်းတၢခ်,ငိုခ်းခႃ
တီ;ငဝ်း၊ နိဿရန္တိ - တွခ်းလိုဝ်သႆလိုခ်သႆဝခ်း ႁူခ်းငဝ်းလုၵ့်တေႃးတႃရိုဝ်;
ထွင်,၊ ငဝ်းလဝ်;မၢပ်,ထွင်, တမ်ပွင်,ပူခ့်ပိုခ်;သီင်; ၵ်ခ်ၵွင်,ထူးသၢခ်း။
၅။ တမှာ တမှာ - ၵႃ;တီ;တူဝ်လဝ်; တီ;ခံ;ၵိၵ်,တီ;ခခေ်; လူင်းပွင်,ပႆ
တိခ်၊ မဥ္ဇဋ္ဌါစ - ငဝ်းလဝ်;လ်င်ခၢဝ် လေႃးဧလးပဧလးခွင်,လ်င်ခိခ်ခမ့်ခင်;၊
နိဿရန္တိ - တွခ်းလိုဝ်သႆလိုခ်သႆဝခ်း ႁူခ်းငဝ်းပိုခ်;ၵၢမ်းၵိခ်ယွင်;တၢင်,၊
ငဝ်းလဝ်;မၢပ်,ထွင်, တမ်ပွင်,ပူခ့်ပိုခ်;သီင်;လ်င်းပၢင်,သို့ရူဝ်း။၆။ ပဘာဿရာ-
ငဝ်းခ်ီဝ်လိုင်လ်င်ခၢဝ်ခွင်, ၵ်ႃ;လွင်,ၾေတ့်မၢပ်;ရိုဝ်;လ်င်းသွၢင်,တွခ်းၾီ၊ ပဘာ
သန္တိ - လုၵ့်ပိုင်းရိုင်းလိုဝ်သႆလိုခ်သႆဝခ်း ႁူခ်းငဝ်း ထွင်,လ်င်းလီပူခ့်ပိုခ်;။

ၼႂ် - လိူဝ်းၶႆႈၼၶမေႃး ငဝ်းၼိဝ်လိူင်လႅင်ပႃးၶၢဝ်ၶွင်, မၢပ်ႇ,ထွင်,ၽေႃႇလေႃးလုၵ်ႈ
လူလိုၼ်းသီၵိဝ်ႈၶွတ်ႇ,၊ ဗုဒ္ဓါ - ၽြႄးပီၼ်လဝ်ႈ ၽူႈၵၢၼ်ႁူႉႁၢၼ် ပၢတ်ႈထၢၼ်း
သၢဝ်းသီ, လႆႈထိုင်လွတ်ႈ,ပႆႇသုတ်း၊ ဆပ္ပၺ္ၺူရံသီ - ၵၢၼ်မီးတီမ်ႈထူၼ်ႈ
ငဝ်းႁၢင်ႈႁူၵ်းယိူင်ႈ ၵၢမ်,ပိူင်ႈႁိူဝ်ႈလႅင်းလွတ်,လွမ်းတူဝ်။ ပတိဌ ဟန္တူ မေသိရေ
- ၼ်ၶၼ်းတေႃႈၵွၼ်ၵၼ်ႁူႉမႃး ၵိတ်းသဝ်းယူႇ,ၶၼိူဝ်ႁူဝ်ၶႃႈလဝ်ႈ တူဝ်ပိူတ်ႉလေႃး
ၶၢမ်,ပီၼ်ငဝ်ႈၶႆႉတႃႇ

မုၼ်ၵိူလ်း... မုၼ်ၶေႃး... ။

(သႃႇ,ထူႉ) ၃

၆။ ၶၢမ်းယွင်ႈႁူင်, ၽြႄးပီၼ်လဝ်ႈ ၵဝ်ႈပိူင်

၁။ လေႃးၽႄ - တေႃးသ ၊ မေႃးႁ - ယၢၼ်ၵိ
လွင်ႈမိူၵ်ႈတင်းသိင်ႈ ၊ ၽိဝ်ႈၵိင်ႈၵီႈသႆ
ပူႇၼၶသိၼ်ႈတၢင်း ၊ ၶၼ်ၶၢင်းထၵ်းပႆ
ၵၢႁႃ - ၶေႃႇမ လိူဝ်ႈမီးၶႅ။ ။

၂။ ရေႃ,ယူတြႃး ၊ ႁူႈပႃးတင်းလူင်
ႁူသိင်ႈၵဝ်ႁူလ်း ၊ လဝ်ႈတူလ်းႁၢၼ်ႁူင်
မၢၼ်,ၵၢၼ်,လိူဝ်ႈယဝ်ႉ ၊ ၶႅ့လဝ်ႉသုင်းသူင်
သမ်,ပုတ်ႉထ - ၶေႃႇမ လိူဝ်ႈႁွပ်းႁွပ်။

၃။ ဝိလ်ႉလႃႇ, သၢမ်ယိူင်ႈ ၊ ပိတ်,ယိူင်ႈတီမ်လီ
လၵၢၼ်မိူဝ်း ၊ လဝ်ႈၵူဝ်းဝၼ်းပီ

ၵမ်ႇယုပ်ႉၵမ်ႇယၢင်ႈ ၊ လိၼ်ႉပၢင်ႈၶၢဝ်သီ
လီၵၢမ်ႈၵျူႉ – လိူဝ်ႈလႂ်ႉ ၶေႃတ်ႉႁူၼ်ႈၽီ။

၄။ ၸၢမ်းလီ ၸၢမ်းမျၢတ်ႉ ၊ မေႃလၢတ်ႉ သုတ်းသၼ်
ၶင်ႇႁိဝ်ၽီႁူၼ်ႈ ၊ မူၼ်ႉလူၼ်ႈလွႆႈၵၼ်
ပူၼ်ႉဝူတ်ႉ တုၵ်ႉၶ ၊ လၢတ်ႉပျူႉၼၶပၼ်
သုၵတ – ၶႄႇမ လိဝ်ႉမီးၶၼ်။

၅။ လေႈၵ သၢမ်ယၢၼ်ႉ ၊ ႁူႉထၢၼ်ႉ လေႈလီ
သၢမ်သိပ်းၵဵတ်းၶူင်း ၊ ၼိၼ်ႉလူင်းလီၶီ
တုၵ်ႉၶ ၵမ်ႇၵၢင်း ၊ ပေႈယင်းပႆႇၶီ
လႂ်ႉလိူဝ်းၶႅႆႉ – ႁူႉဝႆႉယဝ်ႉလီလီ။ ။

၆။ လၢႆႇ ယဵၼ်ႇၼင်ႉ ၊ လဝ်ႉၼၵ်ႉၵျေႈပၼ်
ၽီသၢင်သတ်းႁူၼ်ႈ ၊ မိုၵ်ႉလူၼ်ႈၶႄႈတၼ်
ၶင်ႇႁိဝ်တေလၵ်း ၊ ၵွႆႉလၵ်းၼၶၵၼ်
ၵေႉတေၼၶႆႉ – ၵျၢၼ်တေႃႉ ႁိဝ်တၵ်းၵျၼ်။ ။

၇။ လႂ်ႉယဵၼ်ႇၼင်ႉယဝ်ႉ ၊ ၶိူဝ်ႉလဝ်ႉၵျေးၼၶ
ၶၢႆႉပၢၼ်ႇတြႂ်း ၊ လဝ်ႉပျုးၶူဝ်ႈၼၶ
ႁိူဝ်ႉပေးလိၵ်ႈႁွတ်ႉ ၊ ၶိုဝ်ႉလွတ်ႉၵၢင်းၼၵျ
ၶၢႆႉပၢၼ်ႇၶ – လဝ်ႉပျူႉသိၼ်ႉတၢင်းၼၽ။ ။

၈။ သိလ်ႉလၢႇတြႂ်ႇ ၊ သီႇပႂ်းႁူၵျၼ်
သမ်ႉႁိုဝ်ႉပိုၼ်ႉႁူႉ ၊ ႁုပ်ႉလူႉၵျေးပၼ်

လွင်;လ်ုလီထ႑ ၊ လၢတ်;ပျူ့ၼၶပေၶၼ်
ႁွင့်ပုတ့်ထ – ၶ႑ေ,မထိုဝ်;မီးၶၶေၼ်။ ။

၉။ ၽုင်းတော႑,ႁူၵ်းယိုင်; ၊ ထုမ်,ၼိုင်;တ်ိမ်လီ
ၵိဂ်ႁ့ထိတၶူဝ်း ၊ ႁိုဝ်;တူဝ်းလိုဝ်ၽီ
ပုင်;ၵွၵ်,ႁူၵ်းတၢင်း ၊ သၢင်းဝၢင်းသ်ုလီ
ၽၵဝ – တွၶၼ်းဂျူ့သေႁူၶၼ်းၽီ။ ။

၁၀။ ၵုင်,ထဝ်; ၵဝ်;ပႃး ၊ မီးမႃးၶမ်ၶ႑ေ
ႁဝ်းၶႃ;တင်းထိုဝ်း ၊ မွင်းမိုဝ်;ပုင်,လႃ႑,
ထဝ်;မျႃတ်;ၽြေႃး ၊ ၽုင်းၵႃးတေ,ထႃ႑,
မျႃတ်;ပုတ့်ထေႃး – ၶမေႃးဝုၶၼ်,တၶ႑ေ,။ ။

… သႃ႑,ထူ့ … သႃ႑,ထူ့ … သႃ႑,ထူ့ …

ရ။ ၸႃမ်းသူင်,မ်ႈတ့်တႃ႑,

၁။ ၵဝ်ၶႃ;ၶ်ႈလ်ု * ၶမ်;ဝၶၼ်းၶ်ု၊ တူဝ်လ်ု ႁ်ူ;သိုဝ်းသႃ႑,၊ ၽေးၶ်ၶၼ်သၢင်း
လၢင်း မံ;လ်ုၵၢင်း၊ လွတ်;တၢင်း လွင်;တုၵ့်ၶႃ႑,။ ။

၂။ ပေႃ;ၼမ;ႁဝ်းၶႃ;လ်ု * ၶမ်;ဝၶၼ်းၶ်ု ။ ။ ။ ။

၃။ သြႃ႑,ႁဝ်းၶႃ;လ်ု * ။ ။ ။ ။ ။ ။

၄။ ပီ;ၶၼွင့်ႁဝ်းၶႃ;လ်ု * ။ ။ ။ ။ ။ ။

၅။ ၽီပ်ုႁိုၶၼ်းႁဝ်းၶႃ;လ်ု * ။ ။ ။ ။ ။ ။

၆။ ၽီပ်ု့ဝႃၶၼ်;မိုင်းလ်ု * ။ ။ ။ ။ ။ (ၵိုတ်း)

သုင်,ထိုင်ပုၵ်;ရူဝ်,သိပ်းသွင်

၁။ သတ်းတဝျ, တၢင်းသိင်;လ်ု * ရူ;ဝၶၼ်းၶႆ၊ တူဝ်လ်ုရွ်;သိုဝ်းသျ,၊
ၽေးၶိၼ်,သၢင်းလၢင်း မံ;လ်ုၵၢင်း၊ လွတ်;တၢင်းလွင်;တုၵ့်ၶျ,။ ။

၂။ တူဝ်မီးလ်ု တင်းသိင်;လ်ု * ။ ။ ။

၃။ တူဝ်ထၢင်,ၸိင်; တင်းသိင်;လ်ု * ။ ။ ။

၄။ ပုၵ်;ရူဝ်, တင်းသိင်;လ်ု * ။ ။ ။

၅။ တူဝ်မီးၶၼ်,ထျ, တင်းသိင်;လ်ု * ။ ။ ။

၆။ ၽူ;ယိင်း တင်းသိင်;လ်ု * ။ ။ ။

၇။ ၽူ;ၸဝ်း တင်းသိင်;လ်ု * ။ ။ ။(ႁိုတ်း)

၈။ ၵရိယျ, တင်းသိင်;လ်ု * ။ ။ ။

၉။ ပုထုၸိၼ်, တင်းသိင်;လ်ု * ။ ။ ။

၁၀။ ၽီသၢင် တင်းသိင်;လ်ု * ။ ။ ။

၁၁။ ရူၼ်း တင်းသိင်;လ်ု * ။ ။ ။

၁၂။ ဝိၼ်ဝီပျ,တိၵျ, ၵသူ,ရျ, တင်းသိင်;လ်ု * ။ ။

- ၼင်,ၵျ;ဝျ;မျး သိပ်းသွင်ပျး၊ ထူပ်းလျးၶျ;မိတ်;တျ,။
- ႁဝ်းၶျ;ၼင်,ၵၼ် လံ;သူင်,ပၼ်၊ ရွ်;ၵၼ်ၸီတူဝ်းၶျ,။
- သၢၵ်းယၢဝ်းၽေးၵၢင်း လွတ်;သင်းလၢင်း၊ ၵွတ်;တၢင်းၼီပ့်ပူ,တျ,။
- လံ;မူဝ်းသိုဝ်းယၢဝ်း သၢင်;ၼိမ်သဝ်း၊ လူဝ်;ၶၢဝ်း ၼိပ့်ပၢၼ်,ၼႄ,။

... သျ,ထူ. ... သျ,ထူ. ... သျ,ထူ. ...

၈။ ၶၢမ်းမုၼ်းၽြႃးလဝ်; ထမ်,မလၢၵ်;ၵျူ,

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ

၁။ ႁဝ်းၶႃ; ဝႆ;ယမ်လဝ်;ၽြႃး ၊ ၽူ;ႁူႉၶၼ်ၽြႃးပၼ်,လၢၵ်;
တၢင်းၽြႃးသိလ်;လႃ, ၊ ႁူမ်;သင်,ၶႃ,ယဝ့်သေ
ႁူ;လႆ;မၢၵ်;တၢင်းလီ ၊ တႃ,ယၢၼ်ၶီ ၵွၵ်,ၸုတ်;
မိူဝ်;ပၼ်,လ ဝၢၵ်;ၵီ, ၊ တီ;ပႃ,ၵူ,ၶၼ်သီ, ဝိင်းႁူင်
လူင်တိုင်မိၵတႃ, ၊ တီ;သႃ,ယႃ, လီသိူဝ်း
ၶႆ;ထူၼ်,တီ;ႁၢမ်းၽေး ၊ ႁိင်းရသေး ယူ,သၢင်;
ၸၼ်းတိင်,လႃ့ဝပ့်ပ ၊ ၼေတ့်တိယ မႁႃ,ၶေမ်,
ၵတ့်သတိ ႁႃ;ပႃး ၊ ၵျၢင့်ၽြႃးပႆ,လႆ;
ၶၼ်သၢင် သႁမ်,ပတိ, ၊ ၶဝ်;ၵိင်မိ,ၽြႃး
ယွၼ့်မုၼ်ႁူမ်; ၸႂႃးမႃး ၊ လၢၵ်;ၽြႃးပၼ်,ၸွပ်;
မျိဝ်းၽီသၢင်ထိူၵ်;ၶေႃ, ၊ ႁူ;သိူဝ်းသႃ,ထိုင်လီ
လဝ်;တီ;ပိုင်;ၸူၼ်းၽီ ၊ ပျႃၶၢမ်းလီသီ,ၶေႃ;
ႁူ;မီးၵႃၵျူဝ်းၶႃ, ၊ ပုၼ်;သိူဝ်းသႃ, ၽီၸူၼ်း
လဝ်;ၸႂႃးဝ့်လီငၢမ်း ၊ ႁဝ်းတေပီၼ်,သႆၶၢမ်း
မွၵ်,လိူင်;ၶႃ;ၵေႃ;။

၂။ မိူဝ်;လဝ်;တိုၵ့်သဝ်းမိ, ၊ တီ;ပႃ,ၵူ,ၶၼ်သီ,ဝိင်းႁူင်
ၶႆ;ထူၼ်တီ; ႁၢမ်းၽေး ၊ ႁိင်းရသေး ယူ,သၢင်;
လူင်တိုင်မိၵတႃ, ၊ တီ;သႃ,ယႃ, လီသိူဝ်း
ၸွင့်ၸႂႃးမိင်,ၽြႃး ၊ မူ,ႁႃ;ပႃး ႁူ;လိူင်;

ဝူ;တီ; ၽူ;လွမ်ရုဝ်ၽေးၶႄ,၊ ၽူ;ၵျၢင့်ၶူ,တၢင်းမုၶ်
တီ;ပ်ၶၼ်းၼေပ;သွင်တၢင်း ၊ ယၢ,ၵိင်ၶၢင်းၵျၢင့်ထၢပ်;လူလ်;တၢ,။

ၵ,မသုၶ

(ၵ) ႁၢင်;သ်ဝ်ၵၢံၶမ့်ယိၶ် ၊ ၶရိဝ့်ၽိုၵ်,ႁိၶ့်ၵမေး
ႁၢမ်င်,ၡူ; မျိဝ်းမျိဝ်း ၊ ႁွႈလုဲလီဝ်းပေ,ဝွတ်;
မျိဝ်းတြႃးၵူတမ်, ၊ ႁူၶၼ်းဝၢၶၼ်;ထမ်,ၶႄတၶၼ်
ၶွင်ၽူ;ၵမ်,မွတ်းသုဲ ၊ ၵၵျိဝ်းလုဲ ၵမ်,ထၢပ်;
ထင်;ပၶၼ်ႁ်င်းတၶၼ်,ၶႄ,၊ မၶၼ်းလီၶူ,ယၢဝ်းယိၶၼ်းႁူလ်းၵော;။

ၵတ့်တ တုၵ့်ၶ

(ၶ) လွင်;တိၵ်းဝိပ်, တူဝ်လုဲ ၊ ႁၢင်;ၽွႈလုဲ ၵၢပ်;တွင်း
ၶွၶၼ်းၶရိုဝ်ၶႄမ်, ၵိုပ်းထၢ, ၊ ႁွႈတၶၼ်,ၶႄ,ႁၢံဝၢံး
ၶွမ့်လံ;ယၢပ်,တူဝ်လုဲ ၊ ၵမ်,မွတ်းသုဲ ၶူ,လံ;
လွင်;ၵၵျူဝ်းၶိုၶၼ်;ယုဲ, ၊ ၵမ်,လံ;ၽုဲ, လုဲရိုဝ်း
ၶၼ့်ပ်ၶၼ်ၼေပ; သွင်ႁိမ်း ၊ ၵမ်,ပၶၼ်ငိမ်းၵွၵ်,ဝူတ်;ႁူၶၼ်းၶႄ;။

မိလ်းလိမ ပတိပတ,, သ်ၶၼ်;တၢင်းပၢၶၼ်ၵၢင်

၃။ ၼေဝ;ပ်ၶၼ်ၼေပးသွင်ၽေၢံ, ၊ ၵျၢင့်ထပ်းမၢံပၢၶၼ်ၵၢင်
ၽြေးထဝ်;ၵျေးပၶၼ် ၊ ၶၼုဲးတၵျၢၶၼ်ၡၢၶၼ်,လင်;
ႁွႈၵတ်းလုဲၡူ့လၢၵ်, ၊ ႁွႈမ်ၶၼ်;ၽေၢၵ်,ၶဝိပ့်ပၢၶၼ်း
ၡူႁၢၶၼ်ဝူၶၼ့်ၼိုင်;လီ ၊ လၢတ်;ႁိတ်းလီလိင့်သံ;

ၵ့်လီ သတိမၢၼ်, ၊ ယၵ့်လပ်းသၢၼ်,ၼိမ်လီ
ၼ့ႆပိူတ်,မၢၵ်;သူႁႃး ၊ လီပူၼ့်မႃး ၶူ,ၼႄ;
လီလွမ်းလွင်;သိလ့်လ, ၊ ႁူလိူင်;ၼႄ, သ့်သၢၼ်း
မၢၵ်;ပိူတ်,သိူၼ်;တၢင်းၵၢင် ၊ လၼ်ၽၢၼ်ဝၢင်တေ,သိူင်;
ပိူၼ်တၢင်းၵႃရိယ, ၊ လံ;ၶဝ်;ၶူ, ၼိပ့်ပၢၼ်း။ ။

သိလ်;လ, သီ,ပိူင်

၄။ တုၵ့်ယၢၵ်;ၼလ; လ့်လပ်း ၊ တီ;ၶဝ်;လပ်းမွတ်,သိူင်;
တၢင်းၵျၢင့်ၵမ်ႁွ်;ဝွတ်, ၊ ႁွ်;ႁူလွတ်,သွင်သွင်
တုၵ့်ၶၼလ;သမုတယေႃး ၊ ၼိရေႃးထေႃးပိူတ်,မၢၵ်;
ႁူၼ့် ႁွ်;ၵတ်းယိူၼ်လိူတ်;မၢၼ်, – ႁွတ်;ၼိပ့်ပၢၼ်,
ဝိူင်းၶမ်းၼတ့ၵေႃ;။ ။

တုၵ့်ၶ သိလ်;လ,

၅။ ၵိုတ်,ထဝ်;ပိူၼ်တႂ်ၶူ, ၊ တုၵ့်ၶၼႄ,ၶၢၼ်လ့်
သင်,ၶ,ရ ပိူၼ်မႃး ၊ လူ့လႂ်ၶႃးယၢပ်,ယၢၵ်;။ ။

(ၵ) လ,လိတင်;ၼ့်းတွင့် ၊ လံ;ယူ,ၵွင့်ၶၼ်လ့်
မိူဝ်;ၼမ;ၵိၼ်မံ;ၽိတ်း ၊ မံ;ၽဝ်ၼိူတ်းသိူပ်,ႁၢင်;
လိူင့်မႃးၼေႃ;ယၢပ်,ၼႄ, ၊ လိပ်းမံ;ၶူ,တၢင်းတူဝ်
ၼၢၼ်းယွ်,ႁူၶၢမ်းၵူၼ်း ၊ ၶူ,ပံလူၼ်းၵမ်,လံ;
ပိူၼ်မႃး ႁႃ;ၶၼ်,ထ, ၊ ၽဝၶူ,လပ်းၼိုၼ်း
ၵ,ရင်,ၶၢၵ်;ယၢဝ်းမႃး ၊ ယၢပ်,ၵႃးလႃးထူၼ်;တီ;။ ။

(ၼ) လွင်;တင်းထဝ်; ထရူ, ၊ တုၵ့်ၼဥူ, ၶွမ်းၶုတ်း
ၵိူင်းလီၵ့်ၼေႃ, သူပ်းထၢင် ၊ မၢၵ်,ထီမ်းဝၢၼ် ၵိဝ်,ၵူၼ်;
တူ,မုဝ်းႁူၼုၵ်,ၼေ, ၊ ၼီဝ်;ဝၢင်;ၶူ, ႁူဝ်ၶၢဝ်
ၼင်ႁူ,ၵွၵ်,မီၼ်သူး ၊ ပၢၼ်ထဝ်;မူးဝၢႆ,ယူပ်;။ ။

(င) ပျူ,ထိ ပီၼ်ရေူးၵူ, ၊ ထီပ်းမုလ်;ၼေ,ၶၢၼ်လွႆ
သူပ်းၶုမ်ထၢင်ထိူတ်းၵိူတ်း ၊ ၵမ်,ၵိူင်းလိူတ်းႁိုဝ့်မွႆ;။ ။

(ထ) မရၼ တၢႆၶူ, ၊ ထီပ်းႁိုဝ့်ၼေ, တူဝ်လွႆ
လိုတ်;ၵိုတ်းၶူ,ငိူၼ်းငိူၼ်း ၊ တူင့်တူဝ်လိူၼ်းပိၼ်;တၢၵ်,
သီင်;သုတ်းပၢၼ်လူၶူ, ၊ ၵူးၼၼ်,ထူ, လိူဝ်ပင်း
ၵိုတ်းဝုဝ့် ၶၢပ်;တူဝ်လၢႆ ၊ သီၼ်;လွႆ ၵၢႆၶၢတ်,ပိူတ်;။ ။

(သ) သင်,ၼူ,ရူၵူ,ရင်, ၊ တူဝ်ၼိူင်;ပုင်,လီထင်း
ႁူမ်;ယူ,ယၢၵ်;ၶၢၼ်လွႆ ၊ ၵူ;ဝၼ်းၼွႆၵမ်,မူၼ်;။ ။

(ၺ) ၵူ,ရင်,ၵိၵ်,ပေူ;ၼမ; ၊ ပီ;ၼွင့်ၼလ;ၵေ့လီ
တူဝ်ၼိူင်;ၵၵ့်ပိူင်းမူး ၊ ၽေႃတ်,ယၢၼ်ၵူး တုၵ့်ယၢၵ်;။ ။

(တ) ၼွႆ;လႆ;ၼလ; ၵမ်,လႆ; ၊ တုၵ့်ယၢပ်,မႆ;လွႆၼေူး
ယူ,ၵိုတ်,ထဝ်;ပီၼ်တၢႆ ၊ ၼွႆ;ယိုင်းမၢႆၵမ်,လႆ;
ယူ,ၼီမႆ;ႁွင့်ၵႆ; ၊ ၶွပ်;လူ့ၼႆ ၵူ;ပိုင်
ယူ,ယၢပ်,တူဝ်ၶၢၼ်လွႆ ၊ ယူ,ၵိူၼ်းလွႆ ၵမ်,လႆ;။ ။

(တ) တူဝ်လွႆၵူ;ၶၼ်,ထူ, ၊ မိုဝ်;တၼ်,ၼေ,တီၵ်းၵဝ်
ၵၢင်;ပုလ်,တွင်းၼိူင်;လွႆ ၊ ၵူ;ၶွင်လွႆပီၼ်လူ့

ပီခၼ်မႃးယဝ့်လူၶႃႇ ၊ လပ်းၸွႆးခႄႇႁခၼ်ၽိတ်း
ခၼ့်ၵေႃးယႃပ်ႇခႃခၼ်လို ၊ ၽူးခႃဝ်သို်လင်ႇလိၼ်း
ပီခၼ်တုၵ်ႉခသိုလ်းလႃႇ ၊ ၵႃရိယႃႇႁခၼ်မႃးၼတေႃႉၵေႃး။ ။

သမုတယ သိုလ်းလႃႇ

၆။ တခၼ်ခႄႇႁွ်းပီခၼ်မႃး ၊ တုၵ်ႉခလႃးသို်ႇႁႃင်း
ႁၵ်ႉလူမ်းႁွမ်ၵႃႇရင်ႇ ၊ ၵႃႇမၸုင်ႇသူခၼ်ပဝ်း
သင်ႇခႃႇရတြႃး ၊ ႁိခၼ့်လွီးပႃး လူဝ်ႇၵျိူၵ်း။ ။

(ၵ) ႁႃင်းသိင်ၵႂႃံခမ့်ယီခၼ့် ၊ ခၼိုဝ့်ၽိုတ်ႇႁိခၼ့်လပ်းပိၼ်း
လပ်းမခၼ်းခႄႇၵႃးလႃး ၊ လူႉပီခၼ်မႃး ၵမ်ႇလိၼ်း
လိုဝ်းၵႃႇမ လီႁၵ်ႉ ၊ တခၼ်ႇခႄႇယၵ်ႉလပ်းလွီး။ ။

(ခ) လပ်းသို်လွင်းပီခၼ်မႃး ၊ ယူႇလႂ်ခႃးၵမ်ႇၽေႃး
လပ်းမခၼ်းတႃႇသေႇ ၊ ၵမ်ႇႁွႉပေႇႁႂ်ဝႂ်း
လို်ၵႃႇရင်ႇပီခၼ်မႃး ၊ ခွင့်လပ်းပႃးႁူးယိုင်း
လိုဝ်းၽဝတခၼ်ႇခႄႇ ၊ ႁၵ်ႉပီခၼ်ၶႃႇသႃမ်ခူင်း။ ။

(င) လို်လပ်းလွင်းထႃတ်းၶႃႇ ၊ ႁႂ်ယဝ့်သႃႇၵတ်းယီခၼ်
ၵဝ်မခၼ်းသေႇမီးလို ၊ ၼိူင်းတူဝ်လို်ၵမ်ႇမခၼ်း
ဝိၽဝ တခၼ်ႇခႄႇ ၊ လပ်းၸွႆးၶႃႇႁႂ်ပခၼ်း
လပ်းၸွႆးယူႇၼိုဝ်းၼိုဝ်း ၊ ၶိုးလို်ႁိုဝ်းၵမ်ႇမူခၼ်း
တီးၵႃႇရင်ႇ ၽဝ ၊ လႃႉခၼ့် လႃႉခခၼ့်လို်
လွင်းလို်ၶႃႇ လူမ်းလပ်း ၊ ယူႇခၼ်ႉတပ်း ခဵမ်ႇရၵ်း

* ရၵ်ႈလီႁၵ်ႉလူမ်းၶေႃႈ ၊ တီႈတၶၼ်ႇၶေႃႈ ပ်ၶၼ်းလၢပ်း
တီႈတၶၼ်ႇၶေႃႈပ်ၶၼ်မႃး ၊ မီးႁၵ်းပႃး ႁူႉယိူင်ႈ
ႁၵ်းတွႆႈရ ၵႃႈရၢင်ႇ ၊ ႁႅင်ႈပွင်ႇထူပ်းလႃး
ပူလ်တွႆႈရ ႁၵ်းပႃး ၊ တွင်းသူၶၼ်းလႃး ႁိၶၼ်ႉၵျိူၵ်ႈ
ၺူၶၼ်ႉၼိူင်ႈ ႁႃးၵႃႈရၢင်ႇ ၊ ၺူၶၼ်ႉၶႆႈႁုင်ႇလၢပ်းၶိၶၼ်း
တီႈလီႁၵ်ႉလီလူမ်း ၊ ပေႃးလွႆၶူမ်းယူႇၶေႃၶၼ်း *
ပိၶၼ်သမုတယ သိလ်ႈလႃႇ ၊ ၵႃရိယႃႇႁၶၼ်မႃးတေႉတေႉၵေႃႈ။ ။

ၶိရျႃးတ သိလ်ႈလႃႇ

ရ။ တီႈတႁၵ်ႉၶလွႆလၢပ်း ၊ ထႃတ်ႇႁႃႆလပ်း မွတ်ႉသိင်ႈ
ရၵ်ႈလီႁၵ်ႉလူမ်းၶေႃႈ ၊ တီႈတၶၼ်ႇၶေႃႈ မူတ်းဝႃႆး
လုၶၼ်ႉပွႆႇပ်တ်ႈၼိူဝ်းၼိူဝ်း ၊ ၵမ်ႇလွႆၵိူဝ်း ၶွင်ႇႁွႆႈ
တီႈသူၶၼ်ပဝ်း ႁႃမ်းၶူႇ ၊ ၵမ်ႇဝုံႉလႃႇတၢင်းလၢပ်း
လွတ်ႈၵွၵ်ႇပူၶၼ်ႉယႃၶၼ်ၵႃး ၊ ၵမ်ႇၶိၶၼ်းမႃးတေႇထိင်ႈ
* ႁၵ်းတွႆႈရ ၵႃႈရၢင်ႇ ၊ ႁႅင်ႈပွင်ႇထူပ်းလႃး
ပူလ်တွႆႈရ ႁၵ်းပႃး ၊ တွင်းသူၶၼ်းလႃး ႁိၶၼ်ႉၵျိူၵ်ႈ
ၺူၶၼ်ႉၼိူင်ႈ ႁႃးၵႃႈရၢင်ႇ ၊ ၺူၶၼ်ႉၶႆႈႁုင်ႇ လူပ်းၶိၶၼ်း
တီႈလီႁၵ်ႉလီလူမ်း ၊ ပွႆႇလွႆလူမ်းထႃတ်ႇပ်တ်ႈ *
ပိၶၼ်ၶိရျႃးၶသိလ်ႈလႃႇ ၊ ၵႃရိယႃႇႁၶၼ်မႃးတေႉၵေႃႈ။ ။

မၢၵ်;ၵ သိလ်;ထႃ,(12)

၈။ (ၵ) ႁူ.တူဝ်လွႆ်လုၵ်.ၶႃ, ၊ ႁူ.လွႆ်ပႃ. ထပ်းလွႆး
ႁူ.တီ;ဝွတ်;ယိၼ်ၶီ ၊ ႁူ.သျႂ်းလီ ၵွၵ်,ၵုတ်;
ႁူ.တီ;သုတ်း ၽိူဝ်,ၶႄ; ၊ ႁူ.ၶွပ်;ပႃ;လင်ၼိၼ်း
ႁူ.သုတ်းၶႄ;လင်မိဝ်း ၊ ႁူ.သျႂ်းၵျူဝ်း ပၼ်,ထၢၵ်;
ႁူ.လီမ်ၼ်;သမ်,မႃ, ၊ တိၵ်.ထိၸႃ, ၵျၼ်လိင်း။

(ၶ) ၵုၼ်.ၵွၵ်,ယၢၼ်ၵႃ,မ ၊ ၵုၼ်.ၵမ်,ယႃ,ၼၶၼ်ၶိၼ်
ၵုၼ်.ၵမ်,ၶွႆ; တိၵ်းငိၼ်း ၊ ၵုၼ်.ၵျၼ်သိၼ်းၵၢမ်,ပိူင်;
ၵုၼ်.ၼိူင်းလီ သမ်,မႃ, ၊ သင်,ၵပ်.ပႃ, ပၢၼ်ၵၢင်။

(င) ၸၢမ်းပိတ်;သူၼ်းသုၵ်းၶျၢမ်း ၊ ပဝ်,ပုၺ်ၵျၢမ်းသီ,ၶေႃ;
ၼဝ;ယၢၼ်ၵိ သမ်,ပႃ, ၊ လိုဝ်;ဝႃ,ထႃ,ၸၢမ်းလီ။

(ထ) ၵၢၼ်ၶႃ; ၵျိမ်ပိူၼ်;တၢႆ ၊ ၵၢၼ်လၵ်.လၢႆၶွင်ပိူၼ်;
ၵၢၼ်လၢဝ်း ၽိတ်းၵႃ,မေ, ၊ ၼဝ;ယၢၼ်ၼပ,တၢင်းသၢမ်
တၢၼ်းလူ, ၵမ်သိၼ်ပႃး ၊ ၽေႃ,ဝၶေႃ, ၺၢၼ်,ၼၽေ;
သမ်,မႃ, ၵမ်,မၼ်,တ ၊ မၢၵ်;ၵၢင်ၵ ၵၢၼ်လီ။

(သ) ၵွပ်;သၢႆလွႆ်ယႃ,မိူၵ်; ၊ လိင်.သွႆ်,တိူၵ်;ၶိင်ၶေႃး
ၼဝ;ၵိင်သၢမ်လူဝ်လူဝ် ၊ ၵၢၼ်သူပ်းတူဝ်ယႃ,ပိူင်;
ၼဝ;မိတ်.သႃ,ထီ,ဝ ၊ ၵၶေ,သ သၢဝ်းၵိတ်း
သမ်,မႃ,ၵႃ,ထီ,ဝေႃး ၊ မၢၵ်;ၵၢင်,ၵေႃးလိင်.သႆ;။

(ၺ) ၼၵျ.ၽေႃ;ၵၢၼ်မိူၵ်;မၢပ်, ၊ ၵျႃထိင်;ၵျၢပ်,ၵၢၼ်လီ
သီ,တၢင်းၵိ.လီငၢမ်း ၊ လိုဝ်;ဝႃ;ယၢမ်းသမ်,မႃ,

(တ) တွင်းႁူ့တူဝ်ၵျ,ယျ, ၊ ၵူလ်,တၼျေ,တင်းလွ်
တွင်းႁူ့တီ;တြျး ၊ လူ့ပီၼ်မျးယူ,ၼၼ့်
တွင်းႁူ့တူဝ်လွ်ယူ, ၊ ပ̌တ်;မွင်းသူ,ၼီလင်း
တွင်းႁူ့မိူဝ်;ပီၼ်မျး ၊ ႁၼ်လူ့ပျးၸျ,သိင်;
ႁၼ်လူ့ပီၼ်တၼ်,ၼျေ, ၊ တုၵ့်ႁၢၸျ,ၼိပ့်ပၢၼ်း
သမ်,မျ,သတိမျး ၊ မၢၵ်;တြျးလမ်,ယူိင်;။

(ထ) ပ̌တ်;ဝုတ့်ထုၵျ,မ ၊ ၵိလေ,သတင်းသွင်
ၵၡုသူဝ်,တင်းလျ ၊ ပွံ,ယိၼ်ႁၢၽၢတ်,ပ̌တ်;
ယၵ်းလပ်းၼိမ်ၶဝ်;သၼ်, ၊ လံ;သိ,တၢၼ်,လိငၢမ်း
သမ်,မျ,သမ်,မျ,ထိ ၊ ၼိမ်လပ်းတိယူ,မၼ်;
ပီၼ်မၢၵ်,ၵသိလ်;လျ, ၊ သိၼ်;တၢင်းၸျ,ၼိပ့်ပၢၼ်း
မၢၵ်;ပ̌တ်,လိူဝ့်တၢင်းလိ ၊ တျ,ယၢၼ်ၼိၵွၵ်,ဝူတ်;ဧတ့ၵျ;။

တုၵ့်ၶသိလ်;လျ, ဧလ; ၸၢၼ်,သၢမ်ၵၢၼ်

၉။ တုၵ့်ၶၼ့် လိူဝ်;လွ်;ၼျေ, ၊ ၵရိယျ, ၶဝ်ႁၼ်
တုၵ့်ၶၼ့် လိႁူ့လၵ်း ၊ ၽူ;သွ်လၵ်းလင်,လ̌င်;
ႁူ့လၵ်းယွံ; ဝုံ့ယဝ့် ၊ လိမ်ၸွၼ်,လဝ့်ၵွၼ်တၢင်း
သိလ်;လ ဧလ; ၵိလ်;လ ၊ ၵတၸၢၼ်,တင်းသၢမ်
ၼင်,ၼံ့တီ;တြျး ၊ ပံ,ငိၼ်းမျး ဝုံ့ၵျေ;
တျ,ႁၼ်ဧလ; ၸၢၼ်,ႁူ့ ၊ ပၼ်,ၸျ,ႁူ့သပ်းသေး
ဝိလ့်လျ,ပွင်,လွ်ပျး ၊ ငဝ်းလ̌င်းမျး ပိုတ်,လ̌င်;
ၽုတ်းပီၼ်မျး ႁျ;လိ ၊ ၸွပ်;ၵိင်မိ,တၢင်းၵျင့်ဧတ့ၵျ;။

သမုတယ လိလ်ႈလၢႇ ဧလႈ ယၢၶ်ႇသၢမ်ၵၶ်

၁၀။ လွႆလပ်းၵွႆႈတုၵ်ႉၶ ၊ မ်ၶ်ႈတၢႇလ ယူၶ်းသွႆ
လီပွႆႇပ်တ်ႈလၶ်းၵၶ်း ၊ ပွႆႇပ်တ်ႈမၶ်းဝုံႉယဝ်ႉ
ၶင်ႇၶႆႉတီႈတြၢး ၊ ပံႇငီၶ်းမၢးဝုံႉၵျေႈ
တၢႇၵျၶ်ဧလႈ ယၢၶ်ႇၵျႉ ၊ ပၶ်ႇယၢႇၵျႉသပ်းသေး
ဝိလ်ႈလၢႇ ပွင်ႇလွႆပၢး ၊ ငဝ်းလင်းမၢး ပိုတ်ႇလင်ႈ
ၽုတ်းပီၶ်မၢး ၵျၢႈလီ ၊ ၵွပ်ႈၵိင်မီႇ တၢင်းၵျၢင်ႉဧတုႉဧၵၢႈ။

ၶီရေၢးထသိလ်ႈလၢႇ ဧလႈ ယၢၶ်ႇသၢမ်ၵၶ်

၁၁။ တီႈတုၵ်ႉၶၵျၢႆၵျၢႇ ၊ လိုဝ်ႈလွႆႈတၢႇ ယူၶ်းၵျဝ်း
လီလံႈၵျိတ်းၵျၶ်ၵၶ် ၊ လံႈၵျိတ်းၵျၶ်ဝုံႉယဝ်ႉ
သိလ်ႈလဧလႈၵိလ်ႈလ ၊ ၵတယၢၶ်တင်းသၢမ်
ၶင်ႇၶႆႉတီႈတြၢး ၊ ပံႇငီၶ်းမၢးဝုံႉၵျေႈ
တၢႇၵျၶ်ဧလႈ ယၢၶ်ၵျႉ ၊ ပၶ်ႇယၢႇၵျႉသပ်းသေး
ဝိလ်ႈလၢႇပွင်ႇလွႆပၢး ၊ ငဝ်းလင်းမၢးပိုတ်ႇလင်ႈ
ၽုတ်းပီၶ်မၢးၵျၢႈလီ ၊ ၵွပ်ႈၵိင်မီႇတၢင်းၵျၢင်ႉဧတုႉဧၵၢႈ။

မၢၵ်ႈၵသိလ်ႈလၢႇ ဧလႈ ယၢၶ်ႇသၢမ်ၵၶ်

၁၂။ လွင်ႈၵျၢင်ႉၵျၢၶီပုႆႉပၢၶ်ႇ ၊ သီၶ်ႈတၢင်းမၢၶ်ႇပၢၶ်ၵၢင်
လီပ်တ်ႈမၢၵ်ႈတြၢး ၊ ၽူႈသွႆမၢး ဝၢႈလွႆႈ
လီၽေၢဝ်ႇဧၽေႈၶမ်ၵျၢႇ ၊ ၽေၢဝ်ႇဧၽေႈၶၵျၢႈၶမ်ယဝ်ႉ

သိလ်ႈလႄလႈ ဂိလ်ႈလ । ဂတလၢၼ်ႇတင်းသၢမ်
ၶင်ႇၶၼ်ႉတီႈတြႃး । ပႆႇငိၼ်းမႃး ဝ့်ၵေႃႈ
တႃႇႁၼ်ႄလႈ လၢၼ်ႇႁူႉ । ပၼ်ႇလႃႇႁူႉသပ်းသေး
ဝိလ်ႈလႃႇပွင်ႇလွၺ်ပႃး । ငဝ်းလႅင်းမႃးပိုတ်ႇလႅင်ႈ
ၼတ်းပိၼ်မႃးႁႃႈလီႇ । ႁွပ်ႈၵိင်မီႇတၢင်းၵျၢင့်ႄတႉၵေႃႈ။

လဝ်ႈႁပ့်ၶၢမ်ႇဝႃႈ ပိၼ်ပြႃး

၁၃။ ၵႃႈၶ် တြႃးလိုဝ်ႈလွႆႈၶႄႃႇ । ႁွင်းသိလ်ႈလႃႇသွင်သွင်
ၵရိယႃႇၶၢဝ်သွႆ । လၢၼ်ႇတႃႇၽွၵ်ႈၵေႃႈလႅင်ႈ
သၢမ်ၶႃႇၵိင်းလီပ်ႈၶွၵ်ႇ । ၼိူင်ႈၵၢၼ်ၵွၵ်ႇသိပ်းသွင်
ယိူင်ႈၶင်ႇလိူဝ်းပိၼ်မႃး । လၢၼ်ႇတႃႇႁူးပႆႇလိုၼ်ႈ
သပ့်ပၼ်ႇလႃႇတလၢၼ်ႇ । ပႆႇႁူႉမၢၼ်ႇပိၼ်ပြႃး
မိူဝ်ႈလွ်သၢမ်ၶွၵ်ႇသိပ်းသွင်ၵၢၼ် । လၢၼ်ႇတႃႇႁၼ်ပိုတ်ႇလိုၼ်ႈ
ၵမ်းၶၶၼ့်သပ့်ပၼ်ႇလႃႇတလၢၼ်ႇ । လႆႈႁူႉမၢၼ်ႇပိၼ်ပြႃး
ႁပ့်ႁူႉၵိူဝ်ႈၵဝ်မႃး । ဝႃႈပိၼ်လဝ်ႈပြႃးႁူႉသိင်ႈ
ၶိုၼ်းသၢမ်လိုမ်ႈၵမ်ႇၽႄႃႇ । ၵေႃႉတၵ်ႈလႃႇ ႁိုဝ်မီး
တၢင်းႁူႉ ၵိၵ်ႇတၢင်းႁၼ် । ပေႃးပိၼ်ပၼ်ထၢင်ႇလႅင်ႈ
တၢင်းလွတ်ႈၵိလေႇသႃႇ । ၵမ်ႇလူၸႃႇႁၢႆၶိုၼ်း
သုတ်းသိင်ႈလၢတ်ႈပၢၼ်သဝ်း। ၵမ်ႇပိၼ်ၶဝ်းႄတႇထင်ႈႄတႉၵေႃႈ။

ၵရျူဝ်း ထမ်းလၢၵ်;ရျ,

၁၄။ ၶင်,ၶၼ့်လဝ်;ၵျေႃးၸူ, ၊ ႁူင်းလၢၵ်;ရျ,တြူး
ပၶၼ်,လဝၢၵ်;ၵီၶဝ် ၊ ထွမ်,ငိၶၼ်းၵဝ်ၶၼ်တ်;သၢၵ်;
လဝ်;တူၶၼ်ၶွၼ်းတိင်,လျူ ၊ တၢထမ်,မႁၶၼ်သိုဝ်
ႁူဝျ;သၶေႃးၶိုၼ်းသၢမ်ၽင်, ၊ မီးထၢတ်;ပင်,ပီၶၼ်မူး
လၢင်;လူထၢတ်,ႁၢ်ၶိုၼ်း ၊ ၵမ်,ၵိုၵ်းယိၶၼ်းယူ,လႆ;
သၢင်ၶဝ်သိပ်းပ်တ်;လၢၵ်; ၊ ႁူပွင်,လၢၵ်;တြူး
ၽီၵသင်,ၶျေယူး ၊ ႁူၶမ်ၵျေႃးၵမ်,သိင်;။ ။

၁၅။ ၵမ်းၶၶၼ့်ၽီပိုႇလိၶၼ်မိုဝ်ႇလဝ်, ၊ ႁွင့်လၢတ်;ထဝ်,ၵၶၼ်ၵၢမ်း
ၽီသၢင်ငိၶၼ်းသိင်ၶဝ် ၊ သိုပ်,ၵၢမ်းၵဝ်ၸူ,သိင်;
သိင်လိုဝ်းလင်ႁူဝ်းၶေ, ၊ သၢၶၼ်;လွတ်,ၸူ,မိုင်းသၢင်
ထၢတ်;ႁွင့်ယဝ့်လွႆမေး ၊ လိၶၼ်ၶွၶၼ်းမေးမိုၶၼ်,တိုၵ်;
ငဝ်းတူဝ်လဝ်;လင်းၸူ, ၊ ၸၢင်;ယိုဝ်,ၶေ,လိုဝ်ပိုင်
ႁိုဝ်;ထွင်,ပူၶၼ့်ၽီသၢင် ၊ ၶိုၼ်းသၢမ်ပၢင်ပေ,လင်;။

လဝ်;ၵေႃးတိင်,လျူ ပီၶၼ်ရျၢၶၼ်း

၁၆။ ၵေႃးတိင်,လျူ လႆ;လျၢၶၼ်, ၊ သေႃးတၢ,ပၢၶၼ်,ႁွဝ်ပိုင်း
ႁၶၼ်လႆ;ႁူတြူး ၊ လျၢၶၼ်,လူၵ်းလျူးႁူပ်;လႆ;
ၶၢမ်;ပူၶၼ့်တၢင်းထိုမ်ယူ, ၊ ပႆၢ;ယၢၶၼ်မူ,ႁိုဝ်ႁိုဝ်
လႆ;ထိုင်တီ;ႁတ်းၵမ်, ၊ ၵမ်,ႁိုဝ်းယမ် ယုမ်,ပိုၶၼ်;
မၶၼ်းယွၶၼ်းလႆ;ပီၶၼ်သၢင်, ၊ လဝ်;လၢင်းမၢင်,လပ်းပေး

လဝ်;လင်,ႁွင့်မၶၼ်းပႃး ၊ ၵေႃးႁိမႃးႁွၶၼ်,ၼလ;
ပရိယႃတ်;လီၺီ, ၊ မႃၵ်;ၽုဝ်,သီ,ၶိပုံပႃၶၼ်,
သိပ်းမူ,ၶေႃးတြႃး ၊ လဝ်;ၶျေႃးမႃးဝုံမ်ၶၼ်;
တႃင်းၵျႃင့်ၵမ်မျႃတ်;ၶႄ, ၊ ၵွ်;ၵျႃင့်ၸူႃ,လီငႃမ်း
ၵျႃင့်ၵွ်;တုၵ့်ၶသုတ်း ၊ သတိၵူတ်းဝွင်,ၶဝ်
ၶၼင်,ၶၼ့်လဝ်;ႁွင့်တႃ. ၊ ႁွၶၼ်းတိင်,လျႃ.ပီၶၼ်လႃင်း
ၵေႃးႁိ ၽိၵ့်ၶုမႃး ၊ ၶူဝ်းလဝ်;ပႃးပ်တ်,ယူင်;
လွတ်;လျႃပ်;ၶၼ်ႈသိမ်,ယူ, ၊ ႁွပ်;ယႃမ်;လူ,သႃင်,ၵႃၶၼ်းမႃးၵေႃ;။

ၸူႃမ်းလူပ်းလင်

၁၇။ ၶၼင်,ၶၼ့်လႃၵ်;တြႃး ၊ လဝ်;ၶျေႃးမႃးယဝ့်တူဝ်;
မူဝ်;ပီမူင်းၵေႃးလႃ, ၊ တီမ်ပႃၵ်,ၸူႃ,ပႃံသႃမ်
လူၶၼ်ပ်တ်,ၶိၶၼ်;မူၶၼ်းၸူႃင်း ၊ ဝၶၼ်းသဝ်းတူႃင်းၵီဝ်,မျႃတ်;
ယႃမ်းႁူဝ်ၶမ်;လ်င်းပွင်, ၊ လူၶၼ်ႁူဝ်;ထွင်,ႁူဝ်မူင်း
လုမ်းမူ,လ သူႁႃး ၊ ထွမ်,ငိၶၼ်းမႃးလင်,ၶၼ့်
မူဝ်;ႁူဝ်သင်ၵေႃ;ယႃ, ၊ လွ်ယႃ,ၸူႃ,ယႃၶၼ်ၵႆ
ၶုၵ်းထူပ်းၵုင်,တြႃး ၊ ၽေးလမ်မႃးၵမ်,လႆ;
ယႃ;ၵတ့်ၵေႃ;ၵမ်,လူဝ်, ၊ ႁွပ်;လွ်ၶူဝ်,ၶၼ်ႈထမ်း
ပီ,ယ ယူင်;ၶ်ၶၼ်းလီ ၊ မူ,ႁူၶၼ်းၽီႁၵ့်ထူၶၼ်;
ဝုံသတိ မၶၼ်;ၸူႃ, ၊ ၵွ်;လွ်ယႃ,လူင်လိမ်းတႃ.

မုၶၼ်ၵူလ်း

...... သႃ,ထူ. ... သႃ,ထူ. ... သႃ,ထူ. ...

ၸၢမ်းသူင်ႇၽီ ၼိၶၢၼ်းမိူဝ်း

* ဧတာ ဝတာစ အမှေဟိ ၊ သမ္ဘတံ ပုည သမ္ပဒံ။
သဗ္ဗေ ဒေဝါ နုမောဒန္တု ၊ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိ သိဒ္ဓိယာ။

* ဒါနံ ဒဒန္တု သဒ္ဓါယ ၊ သီလံ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။
ဘာဝနာ ဘိရတာ ဟောန္တု ၊ ဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာ ကတာ။

ဧတာဝတာစ - လွမ်းၶႄင်ႇသႂ်ၸၢမ်းတြႃးမီးမႃးဝႆႉၵူႈၶၼ်ႈၶိူင်ႈလႄးလုင်ႇ, တင်းလူင်၊ အမှေဟိ သမ္ဘတံ - ႁဝ်းၶႃႈႁႃႁွမ်သေးပူးဝႆႉလီငၢမ်း ယိူင်းလၢမ်းမၢင်ႇ, လွႆႈသူင်လၢတ်ႈၶႃႈ၊ ပုည သမ္ပဒံ - လွင်ႈတၢင်းထိုင်လီလႄးမိၼ်း ၵၢၵျူဝ်း မျၢတ်ႈႁၢၼ်ႁွင်ၵုသူဝ်ႇ၊ သဗ္ဗေ ဒေဝါ - ႁူႈပိၼ်ၽီယူႇၾႃႉတင်းသိင်ႈ၊ ၵႆႉယိင်ႈ လူမ်းလူဝ်ႇမုၼ်ႁိူင်း၊ အနုမောဒန္တု - ၶၼ်းတေႃႈၵွၼ်ႁၼ်လူမ်းဝႃႈ သႃႇထူႉ သႃႇထူႉ ႁပ်ႉလႆႈၵုသူဝ်ႇတၢင်းလီ၊ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိ သိဒ္ဓိယာ - ႁႂ်ႈလႆႈလႄးလိမ်ႇ, တင်းလူင် ပူင်လွႆႇပၼ်းပွႆးလၢမ်ႇ,ဝၼ်းပီယဝ်ႉထူၼ်းလူၺ်ႈတႃႉ။

ဒါနံ ဒဒန္တု သဒ္ဓါယ – ႁႂ်ႈၵၼ်လူမ်းပၼ်ၶူဝ်းတၢၼ်းလွႆႇၵၢၼ်း လိၼ်ႈသၢၼ်းသီ သတ်ႈထႃႇ၊ သီလံ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ - ႁႂ်ႈၵၼ်ၽွမ်ႉႁၼ်ႁမ် ပၼ်ႈသိၼ်သီႇလ လႆႈႁူႈမိူဝ်ႈလီၶႃႇတိမ်လႄး၊ ဘာဝနာ ဘိရတာ ဟောန္တု - ႁႂ်ႈလႆႈၵွၼ်ႁၼ်ပိၼ်ၵၼ်မူၼ်ႈလူၺ်ႈ သမထဝိပတ်ႈသၶႄႇ, ၽႄႇ,ဝၶႄႇ, ဝၼ်းၶိုၼ်ႈ၊ ဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာ ကတာ - ၽီၶဝ်လိူဝ်းၵၼ်ၵွၼ်ႁၼ်ၽိုဝ်မႃး ပႃးႁၼ်ၼိၶၢၼ်းမိူဝ်းၸူႉ,သိူဝ်းသုၺ်ႈႁူႈတီႈလူၺ်ႈတႃႉ......

မုၼ်ၵူလ်း ...... မုၼ်ၶႄး ......

... သႃႇထူႉ ... သႃႇထူႉ ... သႃႇထူႉ ...

ဝိလ်;လေး (၂၄) သၢဝ်းသီ,

ဟေတု ပစ္စယော ၊ အာရမ္မဏ ပစ္စယော၊ အဓိပတိ ပစ္စယော၊ နန္တရ ပစ္စယော၊ သမနန္တရ ပစ္စယော၊ သဟဇာတ ပစ္စယော၊ အညမည ပစ္စယော၊ နိဿယ ပစ္စယော၊ ဥပနိဿယ ပစ္စယော၊ ပုရေဇာတ ပစ္စယော၊ ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စယော၊ အာသေဝန ပစ္စယော၊ ကမ္မ ပစ္စယော၊ ဝိပါက ပစ္စယော၊ အာဟာရ ပစ္စယော၊ ဣန္ဒြိယ ပစ္စယော၊ ဈာန ပစ္စယော၊ မဂ္ဂ ပစ္စယော၊ သမ္ပယုတ္တ ပစ္စယော၊ ဝိပယုတ္တ ပစ္စယော၊ အတ္ထိ ပစ္စယော၊ နတ္ထိ ပစ္စယော၊ ဝိဂတ ပစ္စယော၊ အဝိဂတ ပစ္စယော၊ တိ ။ ။

... သျ,ထူ. ... သျ,ထူ. ... သျ,ထူ. ...

တျ,ချေျးလွတ်;ပူ,လေျ,...

“ထမ်,မလေၢၵ်;ရျု,လင်,ဂျ,တ်း” သုတ်းယဝ့်ယဝ်;။

ထမ်,မလေၢၵ်;ရျု, ပျ,လီလဝ်;

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၁) စၢမ်းမုခ်းထမ်,မလေၢၵ်;ရျု,

(ၵ) ဘိက္ခုနံ ပဥ္စဝဂ္ဂိနံ၊
ဣသိပတနနာအကော။
မိဂဒါယေ ဓမ္မဝရံ၊
ယံတံနိဗ္ဗာန ပါပကံ။

(ခ) သဟမ္ပတိ နာမကေန၊
မဟာဗြဟ္မုန ယာစိတော။
စတုသစ္စံ ပကာသေန္တော၊
လောကေ နာထော အဒေသယိ။

(င) နန္ဒိတံ သဗ္ဗဒေဝေဟိ၊
သဗ္ဗသမ္ပတ္တိ သာဓကံ။
သဗ္ဗလောကဟိတတ္တာယ၊
ဓမ္မစက္ကံဘဏာမဟေ။

(၂) ထမ်,မလာၵ်;ရျု,ခၼ်တၢခၼ်း

ဧဝံမေသုတံ ဧကံသမယံ ဘဂဝါ ဗာရာဏသိယံ
ဝိဟရတိ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ တတြခေါ ဘဂဝါ
ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ။

(၃) ပ်ခၼ်ဧပ;သွင်ၽၢဲ,

ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အန္တာ ပဗ္ဗဇိတေန နသေဝိတဗ္ဗာ ကတမေဒွေ ယောစာယံ ကာမေသု ကာမသုခလ္လိကာနု ယောဂေါ ဟီနော ဂမ္မော ပုထုဇ္ဇနိကော အနုရိယော အနတ္ထသံဟိတော၊ ယောစာယံ အတ္တကိ လမထာနု ယောဂေါ ဒုက္ခော အနရိယော အနတ္ထသံဟိတော။

(၄) တာင်းဍျာင့်ဍူ,ပါခ်ဆာင်

တေခေါဘိက္ခဝေ ဥဘောအန္တေ အနုပဂမ္မမဇ္ဈိမ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ဗောဓါယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တိ။

ကတမာစ သာ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ဗောဓါယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။

သေယျတိဒံ -

သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာ ကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာ သမာဓိ။

အယံ ခေါသာ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ ကထာ ဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏီ ဉာဏ ကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္ဗော ဓါယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

(၅) တုဂ့်ခ သိလ်;ဏု,

ဣဒံ ခေါပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယ သစ္စံ။

ဇာတိပိဒုက္ခာ ဇရာပိဒုက္ခာ ဗျာဓိ ပိဒုက္ခာ မရဏံပိဒုက္ခံ၊ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊ ပိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊ ယမ္ပိစ္ဆံ နလဘတိ၊ တံပိဒုက္ခံ။ သံခိတ္တေန ပဉ္စ ပါဒါ နက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ။

(၆) သမုတယ သီလ်;လ၊,။

ဣဒံခေါပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခသမုဒယ အရိယသစ္စံ။
ယာယံ တဏှာ ပေါနောဗ္ဘဝိကာနန္ဒိရာဂ သဟဂတာ တတြ တတြာ ဘိနန္ဒိနီ။
သေယျတိဒံ -
ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝ တဏှာ။

(၇) ခဲ့ရှေးထသီလ်;လ၊,။

ဣဒံ ခေါပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခ နိရောဓံ အရိယသစ္စံ။
ယော တဿာ ယောဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂ နိရောဓော စာဂေါ ပဋိ နိဿဂ္ဂေါ မုတ္တိ အနာလယော။

(၈) မဂ်ဂသီလ်;လ၊,။

ဣဒံ ခေါပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ။
အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။
သေယျတိဒံ-
သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာ သင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာ အာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာ မော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။

(၉) သီလ့်လ၊,လှ၊ခဲ,တီ;ခရိုဝ်တဂ့်ခသီလ်;လ၊,။

"ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယ သစ္စ" န္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေတု

ဓမ္မေသုစက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာဥဒပါဒိ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၀) ဂိလ့်လလာခၼ်,တီးခရိုဝ်တုဂ့်ခသိလ်းလ၊,

"တံခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခ အရိယသစ္စံ ပရိညေယျ" န္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသုစက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာဥဒပါဒိ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၁) ဂတလာခၼ်,တီးခရိုဝ်တုဂ့်ခသိလ့်လ၊,

"တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခ အရိယသစ္စံ ပရိညာတ " န္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသုစက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာဥဒပါဒိ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၂) သိလ့်လ၊,လာခၼ်,တီးခရိုဝ်သမုတသိလ်းလ၊,

"ဣဒံ ဒုက္ခံ သမုဒယ အရိယသစ္စံ" န္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသုစက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာဥဒပါဒိ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၃) ဂိတ့်လလာခၼ်,တီးခရိုဝ်သမုတယသိလ့်လ၊;

"တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ မဟာတဗ္ဗ " န္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသုစက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာဥဒပါဒိ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၄) ဂတလှာခၚ်,တီ;ခရိုဝ် သမုတယသိလ်;လှ,

“တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ ပဟီန” န္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေတု ဓမ္မေသုစက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာဥဒပါဒိ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၅) သိလ့်လှ,လှာခၚ်,တီ;ခရိုဝ် ခၚ်ရျေးထသိလ့်လှ,

“ဣဒံ ဒုက္ခ နိရောဓံ အရိယသစ္စံ” န္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေတု ဓမ္မေသုစက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာဥဒပါဒိ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၆) ဂိလ့်လှ,လှာခၚ်,တီ;ခရိုဝ်ခၚ်ရျေးထသိလ့်လှ,

“တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ ပဋ္ဌိကာတဗ္ဗ ” န္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေတု ဓမ္မေသုစက္ခုံဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံဥဒပါဒိ၊ ပညာဥဒပါဒိ ဝိဇ္ဇာဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၇) ဂတလှာခၚ်,တီ;ခရိုဝ်ခၚ်ရျေးတသိလ့်လှ,

“တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ ပဋ္ဌိကတ ” န္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေတု ဓမ္မေသုစက္ခုံဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံဥဒပါဒိ၊ ပညာဥဒပါဒိ ဝိဇ္ဇာဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၈) သိလ်ႉလၢ့လႃခ်,တီႈခရိဝ်မဂ်ႉဂသိလ်ႉလၢ,

"ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓ ဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ" ဣတိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေတု ဓမ္မေသုစက္ခုံဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံဥဒပါဒိ၊ ပညာဥဒပါဒိ ဝိဇ္ဇာဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၁၉) ဂိလ်ႉတလႃခ်,တီႈခရိဝ်မဂ်ႉဂသိလ်ႉလၢ,

"တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓ ဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ ဘာဝေတဗ္ဗ" ဣတိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေတု ဓမ္မေသုစက္ခုံဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံဥဒပါဒိ၊ ပညာဥဒပါဒိ ဝိဇ္ဇာဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၂၀) ဂတလႃခ်,တီႈခရိဝ်မဂ်ႉဂသိလ်ႉလၢ,

"တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓ ဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ ဘာဝိတ" ဣတိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေတု ဓမ္မေသုစက္ခုံဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံဥဒပါဒိ၊ ပညာဥဒပါဒိ ဝိဇ္ဇာဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

(၂၁) ကွခ်တာင်းခႆ့ လဝ်ႈပံ,ရှ့ဝါ့ပီခ်ဖြေး။

ယာဝတီဝဉ္စမေ ဘိက္ခဝေ ဣမေသုစတူသုအရိယသစ္စေသု ဧဝံ တိပရိဝဋ္ဋံ ဒွါဒသကာရံယထာ ဘူတံ ဉာဏဒဿနံ နသုဝိသုဒ္ဓံ အဟောတိ။

နေဝတာဝါဟံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကေ လောကေ၊ သမာရကေ၊ သဗြဟ္မကေ၊ သဿမဏဗြဟ္မဏီယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ "အနုတ္တရံ ဓမ္မာ သမ္ဗောဓ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ" တိ ပစ္စညာတ ။

(၂၂) ကွၼ်တၢင်းၶၼ့် လဝ်ႈပံ,ႁွ.ဝုႈပီၼ်ပြေႈ။

ယတောခေါ မေဘိက္ခဝေ ဣမေသု စတူသု အရိယသစ္စေသု ဧဝံ တိပရိဝဋ္ဋံ ဒွါဒသာကာရံ ယထာဘူတံ ဉာဏဒဿနံ သုဝိသုဒ္ဓံ အဟောသိ။

အထာဟံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကေ လောကေ၊ သမာရကေ၊ သဗြဟ္မကေ၊ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ "အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ" တိ ပစ္စညာတ ။

(၂၃) ၵဝ်ပိလ့်လဝၢၵ်ႈၶၼ်ႁေ,သေႁွႈႁၢၼ်

ဉာဏဉ္စ ပနမေ ဒဿနံ ဥဒပါဒိ၊ အကုပ္ပါမေ ဝိမုတ္တိ၊ အယ မန္တိမ မာဇာတိ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါတိ။

(၂၄) ပိၼ်,လဝၵ်ႈၵီ,ၶဝ်ႁွမ်လုမ်းတြႈ

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။
အတ္တမနာ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒုန္တိ။

(၂၅) လဝ်ႈႁွၼ်းတိင်,လု ပီၼ်သေႈတႈ,ပၢၼ်,

ဣမသ္မိဉ္စ ပန ဝေယျာ ကရဏ သ္မိံ ဘညမာနေ အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ ဝိရဇံ ဝီတမလံ ဓမ္မ စက္ခုံ ဥဒပါဒိ၊ "ယံကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓ ဓမ္မ" န္တိ။

(၂၅) ၾသင်္ဃခဝ်ပၚ်းသိင်ယွင်;ယှေ။

ပဝတ္တိတေစ ပန ဘဂဝတော ဓမ္မစက္ကေဘုမ္မာ ဒေဝါ သဒ္ဒ မနုဿာ ဝေသုံ "ဇတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏာ သိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေ နဝါ ဗြဟ္မ နေနဝါ ဒေဝေနဝါ မာရေနဝါ ဗြဟ္မုနဝါ ကေနစိဝါ လောကသ္မိ" န္တိ။

ဘုမ္မာန် ဒေဝါန် သဒ္ဒံသုတွာ စာတုမဟာရာ ဇိတာဒေဝါ သဒ္ဒ မနုဿာ ဝေသုံ "ဇတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏာ သိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေ နဝါ ဗြဟ္မ နေနဝါ ဒေဝေနဝါ မာရေနဝါ ဗြဟ္မုနဝါ ကေနစိဝါ လောကသ္မိ" န္တိ။

စာကုမဟာ ရာဇိကာန် ဒေဝါန် သဒ္ဒံ သုတွာ တာဝတ သာ ဒေဝါ သဒ္ဒ မနုဿာ ဝေသုံ "ဇတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏာ သိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေ နဝါ ဗြဟ္မ နေနဝါ ဒေဝေနဝါ မာရေနဝါ ဗြဟ္မုနဝါ ကေနစိဝါ လောကသ္မိ" န္တိ။

တာဝတ သာန် ဒေဝါန် သဒ္ဒံ သုတွာ ယာမာဒေဝါ သဒ္ဒ မနုဿာ ဝေသုံ "ဇတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏာ သိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေ နဝါ ဗြဟ္မ နေနဝါ ဒေဝေနဝါ မာရေနဝါ ဗြဟ္မုနဝါ ကေနစိဝါ လောကသ္မိ" န္တိ။

ယာမာန် ဒေဝါန် သဒ္ဒံ သုတွာ တုသိတာ ဒေဝါ သဒ္ဒ မနုဿာ ဝေသုံ "ဇတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏာသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေ နဝါ ဗြဟ္မ နေနဝါ ဒေဝေနဝါ မာရေနဝါ ဗြဟ္မုနဝါ ကေနစိဝါ လောကသ္မိ" န္တိ။

တုသိတာန် ဒေဝါန် သဒ္ဒံ သုတွာ နိမ္မာနရတီ ဒေဝါ သဒ္ဒ မနုဿာ ဝေသုံ "ဧတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေ နဝါ ဗြဟ္မ နေနဝါ ဒေဝေနဝါ မာရေနဝါ ဗြဟ္မုနဝါ ကေနစိဝါ လောကသ္မိ" န္တိ။

နိမ္မာနရတီနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဒံ သုတွာ ပရနိမ္မိတ ဝတာဝတ္တီဒေဝါ သဒ္ဒ မနုဿာ ဝေသုံ "ဧတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေ နဝါ ဗြဟ္မ နေနဝါ ဒေဝေနဝါ မာရေနဝါ ဗြဟ္မုနဝါ ကေနစိဝါ လောကသ္မိ" န္တိ။

ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဒံ သုတွာ ဗြဟ္မကာယိကာ ဒေဝါ သဒ္ဒမနုဿာ ဝေသုံ "ဧတံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သမဏေ နဝါ ဗြဟ္မ နေနဝါ ဒေဝေနဝါ မာရေနဝါ ဗြဟ္မုနဝါ ကေနစိဝါ လောကသ္မိ" န္တိ။

ဣတိဟ တေန ခဏေန တေနလယေန တေန မုဟုတ္တေန ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ သဒ္ဒေါ အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆိ။

(၂၇) လေႈၵထႃတ်ႈမိုၼ်ႇၶိုင်ႈၶွၼ်ႈဝႆၵ်ႇ။

အယဉ္စဒသ သဟဿိလောက ဓာတု သံကမ္ပိ သမ္ပကမ္ပိ သမ္ပဝေဓိ။

(၂၈) သႅလ်ႅင်းပေႈပီၶ်မႈ

သပ္ပမာဏောစ ဥဠာရော ဩဘာသော လောကေ ပါတုရ ဟောတိ အတိက္ကမ္မဒေ ဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝန္တိ။

(၂၉) ၽြေႃးပီၼ်လဝ်; ႁွမ်;လူမ်းပၢဝ်,သီင်။

အထခေါ ဘဂဝါ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ "အညာသိ ဝတ ဘော ကောဏ္ဍညောသိ။

ဣတိဟိဒံ အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ အညာသိကောဏ္ဍညော တွေဝနာမံ အဟောသိ။

(၃၀) လဝ်;ၵေႃးတိင်,လု ယွၼ်းပီၼ်ရျၢၼ်း

အထခေါ အာယသ္မာ အညာသိကောဏ္ဍညော ဒိဋ္ဌဓမ္မော ပတ္တဓမ္မော ဝိဒိတဓမ္မော အရိယောဂါဠ္ဟဓမ္မော တိဏ္ဏ ဝိစိကိစ္ဆော ဝိဂတကထံ ကထော ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော အပရပ္ပစ္စယော သတ္ထု သာသနေ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ-

"လတေယျာဟံအန္တေ"

ဘဂဝတော သန္တိကေပဗ္ဗဇ္ဇံလဘေယျံဥပ သမ္ပဒန္တိ။

(၃၁) ပီၼ်ရျၢၼ်းၵေႃ,ႁုိဢိၵ်ႈၶု။

"ဧဟိ ဘိက္ခု" တိ ဘဂဝါ အဝေါစ သွာက္ခာတော ဓမ္မောစရ ဗြဟ္မစရိယံ သမ္မာ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာ ယာတိ သာဝတာ အာယသ္မတော ဥပသမ္ပဒါ အဟောသီတိ။

--- ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တန သုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ---

သာဓု --- သာဓု --- သာဓု ---

သုတ်းယဝ့်။

(၁) ၸၢမ်းပၢင်းၶျေးတြႃး (ပႃ,လီၽေတ်း)

ပႃ,လီ... ဒေသေတု ၶမ္ဘကထိကော၊
သိက္ခာ ကာမော စိတ္တိကတော။
ၶမ္ဘဥ္စ ၶမ္ဘ ကာမိနံ၊
ယောဂက္ခေမံ သုခါဝဟံ။

ၽေတ်း... ဘန္တေ - ၵမ်,မဝိၼယႃ, သၢမ်ထႃ, ပိတၵၢတ်;ႁႅၵ်ႈ ၵျၢင့်တၢတ်;ၼလ; ၸဝ်;မျၢတ်;ထမ်,မႃ,ၵထိၵၶဝ်းတီ;ၶႃ;ၵောႃ;၊ သိက္ခာကာမော - သီလသမထိင်,ဝရလိင်,ပၼ်,လႃ,သိၵ်,ၶႃ, သၢမ်ပႃး ၵျၢင့်ၵမ်မႃးလီလီငၢမ်းငၢမ်းၼလ;။

ၶမ္ဘကထကော - ၼႆ့ၸမ့် တုၵ့်ၶၼလ;သမုတယႃ,ၼႆ့ၸမ့် ပီၼ်ၼိၵ်ႈရေႃးထႃ,မၢၵ့်ၵတြႃး ၸၢၵ်;ထမ်,မယဝ့်ဝႃ;ၼႆ မေႃၶၢံးၼၼလိၸႃ, ၸဝ်;ညြႃ,ထမ်,မၵထိၵၶဝ်းတီ;ၶႃ;ၸမ့် ၶမ္ဘကာမိနံ - ယုၵ်;ၼၢေမ်, သွင်ပႃး ၵမ်,ႁူၸၵ်းမႃးၼလ; ပီၼ်သူပီၼ်ၶဝ်းၸၢင်မဝ်းယူ,တင်းသိင်; သေယဝ့် ၶွ်;ႁူသိၼ်; တၢင်းတြႃးၵၼ်ယၢၼ်ၵႃးသမ်,သရူ,ၵၼ်ယူ, ၼလ; ၵႃ;တီ;တၵႃ,ယိင်းတၵႃ,ၸၢံးၶဝ်းၶဝ် တင်းသိင်;လိူဝ်းၼႆ့။

ဟိတာယ - တႃ,လံ;ႁူမ်;ၶၼ်လေႃးၵိ,လေႃးၵုတ်;တရူ, ၵၵျူးဝ်းသွင်တႃ,ၼၼ့်၊ ယောဂက္ခေမံ - ၸၢင်;လူဝ်းၵွၵ်,ပူၼ့်မူၼ့် လွတ်; လေႃးၵ သမ်,သရူ,တၼ်,ၼႄ,ၵူတ်;တုၵ့်ၶၼလ;

သုခါဝဟံ - ၸၢင်;ၼွေပၼ်တင်းတုၵ့်ၶ ၸၢင်;ပၼ်တင်းၵတ်း ယိၼ်သၼ်,တိသုၶ ၵမတၼ်ၼိပ့်ပၢၼ်,ၼလ;

ခမွံ - မာဂ်;သီ,တာခ်, ၾကဝ်,သီ,တာခ်, ခဝ်ပံ့ပါခ်,ပရိ ယာတ်;ထမ်,မမျာတ်;တြုးသိပ်းပုးခခေ့် ခမွမာမဏာနံ - မီးလုံ့လိုခ်;သုံ ခိုံ;ရွုတြုးမျာတ်;ရု;ဝခ်းခုံဧလေ; ဂု;တီ;တဂု,ယိင်းတဂု,ထေါ်းရှာဝ်းခဝ် လိုဝ်းခ့်

ဒေသေတု - ဝံ့လုံ့သတ်;ထု,ရွိဝ်;ဝါခ်း ဂရခေု,လိုခ်; သာခ်းသေဧလေ; ရွံ;လံ;ရှါပ်တ်;ကဝိတ့်လု,တုတခ် ရွံ;မီးလာခ်,ဝိတ့် လု,ရှခ်လင််းခခေ့်

ဘန္တေ - ဓာု;... လဝ်;ရှင်းလိခေ ရှေုးပျုမျာတ်;ထမ်,မ တြုးခခေ့် သေဂမ်းတီ;ခု;ခေုး ။ ။

... သု,ထု ... သု,ထု ... သု,ထု ...

(၂) ၓ့ၢမ်းပၢင်းၡ့ၤတြၤး (ၵပျ့ၢ,)

(ၵ) လဂ်;ခခ့ၤ,လိခ်; – ၡွမ်ၡိခ်းၵ့ၤ,ယေ,၊
ပ့ၤ,ရမိ,ငမ်း – လိမ်းယမ်းလ့ၢခ်,ဧၓေ;။
ဘရှ့ၢတ်ုတ – မုခ်ၡျ့ၤ.လိဳင်,တေ,၊
ဘဝ်လ့ၣ်ခမ်း – ယိခ်;လမ်းဝံ;ပူ,လေ,။

(ခ) လ့ၢခ်,သိၚ်ၓေဂဝ့ၤ, – ၡူ.သ့ၤ,လိၚ်း၍ခ်၊
ဂရခ့ၤ,လ့ၣ်ခမ်း – လိမ်းယမ်းယွတ်,ပခ်။
ၡ့ၤးချွတ်;ၓဳရူခ်း – သိုဝ်းလူခ်းခဳပ့်ပ့ၢခ်,
မျ့ၢတ်;ထမ်,မ – ပုတ်ုထလဝ်;ခေပခ်။

(င) တေ,သေ,တု – ထမ်,မဂတိဂေ့ၤ,၊
သွခ်းလေ့ၤ,ပခ်ထမ်း – ၡ့ိ;ယမ်းမခေ့ၤး။
ယ့ၢခ်ဂံတေ့ၤးသ – မေ့ၤး၍ထမ်းမေ့ၤး၊
ဂ့ၤ,ရဝ – ဂူခ်,တဝံ;ခမေ့ၤး။

(ဃ) ခငၚ်,ၡိုဝ်ၓဳရူခ်း – သိုဝ်းလူခ်းထမ်,မ့ၤ,၊
ၡူ၍ခ်သ့ၢံတ့ၢင်း – ဂံဂ့ၢင်းတခ်,ခ့ၤ,။
ဘွဂ်,ယ့ၢခ်သမ်,သရျ့ၤ, – ၡွတ်;တ့ၤ,ခေမ့ၤ,၊
ခဳမခ်,တ – ထမ်,မတေသခ့ၤ,။

... သ့ၤ,ထု ... သ့ၤ,ထု ... သ့ၤ,ထု ...

(၃) ၸၢမ်းပၢင်းၶျေႈတြႃး (ၵပျႃႉ)

(ၵ) မုၼ်မျၢတ်ႈတေႃႉရ – ၸြႃႉတူၼ်သႂ်၊
သိၵ်ႈၶႃႉသၢမ်ပႃး – လွမ်းမႃးၵမ်လႂ်ႈ။
ႁဝ်းၶႃႈတင်းလိူဝ်း – လူမ်းသိူဝ်းတူဝ်လိူဝ်၊
ယုၵ်ႉမိူဝ်းယေႃး – ၶေမေႃးယွၼ်းၵၼ်ႉဝႆႈ။

(ၶ) ၼ်ၼ်းတေႃႉလဝ်ႈႁဝ်း – ဝႆႉလဝ်းတူဝ်လိူဝ်၊
ၶေႃးလူၶႃႈၶေႃး – လိူဝ်းသေးလီၵ်ႉယူႉ။
ၶျေးပွၼ်ႉၶမ်ႉထမ်း – ယွတ်ႉယမ်းတူဝ်လိူဝ်၊
ၶေႃးဝႃႉတ – ထမ်ႉမမျၢတ်ႈၶျေးၶႆႈ။

(င) ၶျေးၶေထမ်ႉမ – လွင်ႈလၵၢၼ်လီ၊
ၷူႈပေႃးလႂ်ႈတွင်း – ႁူႉလွမ်းထိုင်တီႈ။
ၵျၢင်ႉၵမ်လွမ်းပႃး – တြႃးၵၢၼ်လီ၊
ၷူႈသုၶ – တုၵ်ႉၶလႂ်ႈပူၼ်ႉလီ။

(ၸ) သေယဝ်ႉၶႆႈမိူဝ်း – တီႈသိူဝ်းသႃႉယႃႉ၊
ၵမ်ႉတေပီၼ်ၼိၼ်း – ၼ်ႈဝိၼ်းသမ်ႉသႃႉရႃႉ။
ၼီပ်ႉပၢၼ်ႉဝိင်းၶမ်း – တီႈႁၢမ်းၶၼ်ႉထႃႉ၊
ယီၼ်လီယဝ်ႉ – ဝၼ်းလဝ်ႉလႂ်ႈၵျႃႉသႃႉ။

(သ) ႁဝ်းၶႃႈတၢင်းလိူဝ်း – လူမ်းသိူဝ်းၶမ်ၶေႃႉ၊
လီၵ်ႉယူႉယိင်းလေႃး – ၼိင်းၶေႃးတုၵ်ႉၵႃႉ။
ၽိတ်ႈပၢင်းဝႆႈလဝ်ႈ – တူၼ်လဝ်ႈၸြႃႉ၊
ၼီမၼ်ႉတ – ထမ်ႉမတေႃႉသၶေႃႉ။

သႃႉထု ... သႃႉထု ... သႃႉထု

ၵႂၢမ်းယွၼ်းသူးပတ်ႉထၼေႃႈ

ဓေတေန ပညာကမ္မေန ၊ ပညာဓိကော ဝ သမ္ဗုဒ္ဓါ၊
သဒ္ဓာ ရေသမိ သဗ္ဗညု ၊ သမ္မာ သမ္ဗော ဓိညာဏေန၊

ၸွပ်ႈပိူင်ႈၶုသုင်ႇ,တင်းလီၵဝ်ၶႃႈလႆႈ တဵမ်ႈလိၵ်ႈလၢႆးၶၼ်ႇၼလႈ ႁဵ်ႈမိူၼ်ၶၼ်ႇ,မုၼ်ၶမ်းပြေးပိၼ်လၢဝ်ႈ ၵဝ်ပိင်,လၢႆ,ပိၼ်ယႂ်ႉ,သေ ႁူႁၢၼ်ၵဝ်မႄးတြႃး တင်းသိင်ႈတင်းလူင်ႁၢင်းႁူလႃး ၶၼ်ၶၼ်ႇၼလႈ

ၵႃႈပိၼ်ပူလႃႉ,ၶေ,ယ လိူဝ်းၵၼ်တုၵ်ႉၶၢၼ်လႆႉၶႄႉ, သတ်းတဝႃ,တင်းလၢႆၶဝ်ၶၼ်ႇ ႁဵ်ႈလႆႈၸွတ်ႈၵဝ်ၵွၵ်ႉ,ၶႅင်း ၶွၵ်ႈ သမ်,သရူ, သုင်,ႁွတ်ႈထိုင်ၸူႃ, ၶိပ်ႉပၢၼ်,တီႈၵတ်းယိၼ်လႆႈ သေၵမ်းလူလႃႈတႃႇ။

လဝ်းပညာ သာမိ
အဓိုးရဓမ္မဓရိယ
မဟာ ဂန္ထဝါစကဗျွိတ
B.A (Rsycho)
ၵျင်းတူယႃး ဝိင်းၵိင်းတုင်

ႁွင်းၵိတ်ႉ,လိၵ်ႈ "ၶွၼ်,ႁူ,သုႂ်ႇ,ထိင်"
ဝိင်းတႃႈၵုင်ႈ။